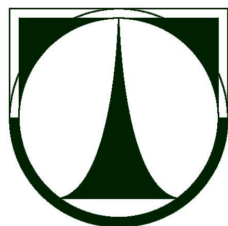

Technická univerzita v Liberci
HOSPODÁŘSKÁ FAKULTA

Diplomová práce

2009

Lukáš Kedroň

Technická univerzita v Liberci

HOSPODÁŘSKÁ FAKULTA

Studijní program: M 6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Komparace vybraných depozitních bankovních produktů se zaměřením na situaci v České republice

**Comparison of selected depositary banking products with a focus
on the situation in the Czech Republic**

DP-HF-KFÚ-2009-23

Lukáš Kedroň

Vedoucí práce: Ing. Šárka Hyblerová, Ph.D., KFÚ

Konzultant: Ing. Martina Černíková, KFÚ

Počet stran: 84

Počet příloh: 0

Datum odevzdání: 22.5.2009

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. o právu autorském, zejména §60 - školní dílo. Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne 22.5.2009

.....
Lukáš Kedroň

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí své diplomové práce Ing. Šárce Hyblerové, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této práce.

Anotace

Cílem této práce je seznámit s depozitními produkty v České republice. Práce je rozdělena na čtyři hlavní části. První část je věnována struktuře depozitních produktů a charakteristice jednotlivých depozitních produktů. Druhá část se podrobněji věnuje vybraným depozitním produktům v České republice. Těmi jsou spořicí účty, stavební spoření, termínované vklady a vkladní knížky. Samostatná kapitola je věnována komparaci těchto vybraných druhů depozitních produktů. V této kapitole je pozornost věnována výpočtům výnosnosti produktů. Na základě výpočtů je provedena prezentace pomocí tabulek a slovních komentářů. Poslední část práce potom shrnuje výsledky, které byly dosaženy.

Klíčová slova

Depozitní produkty

Porovnání

Spořicí účet

Stavební spoření

Termínovaný vklad

Vkladní knížka

Anotation

The goal of this thesis is familiarizing with a depositary products in the Czech Republic. The thesis is divided into four main parts. The first part is devoted to the structure of depositary products and an overview of the various depositary products. The second part is more focused on selected depositary products in the Czech Republic. These are savings accounts, building savings, time deposits and bank books. A separate chapter is devoted to comparison of the selected depositary products. In this chapter, attention is drawn to calculation of the profitability of selected products. On the basis of calculations is performed the presentation via charts and verbal comments. The last part of the thesis summarizes the results that were achieved

Key words

Depositary products

Comparison

Savings account

Building saving

Time deposit

Bank book

Obsah

1. Úvod.....	13
2. Depozitní produkty	14
2.1 Cizí zdroje obchodní banky.....	14
2.2 Struktura depozitních produktů	15
2.2.1 Klasifikace vkladů.....	16
2.2.2 Klasifikace dluhových cenných papírů	17
2.2.3 Klasifikace přijatých úvěrů	17
2.3 Vklady na běžných účtech.....	18
2.4 Vklady na vkladových účtech	19
2.4.1 Vkladové účty	19
2.4.2 Druhy vkladů na vkladových účtech	20
2.4.3 Výše a způsob úročení vkladů na vkladových účtech.....	23
2.5 Vklady na vkladních knížkách	24
2.5.1 Vkladní knížky	24
2.5.2 Druhy vkladních knížek	25
2.5.3 Dispozice s vkladem na vkladní knížce	26
2.5.4 Výše a způsob úročení vkladu na vkladní knížce	27
2.6 Vklady v rámci stavebního spoření.....	28
2.6.1 Princip stavebního spoření	28
2.6.2 Historie	29
2.6.3 Státní podpora	30
2.6.4 Výhody stavebního spoření pro klienty	31
2.7 Bankovní dluhové cenné papíry	31
2.7.1 Bankovní dluhopisy.....	32
2.7.2 Hypoteční zástavní listy	35
2.7.3 Depozitní směnky.....	37
3. Vybrané depozitní produkty v ČR	39
3.1 Spořicí účty	39
3.2 Stavební spoření	41
3.2.1 Stavební spoření v ČR.....	41
3.2.2 Analýza situace v ČR	43
3.3 Termínované vklady	46

3.4 Vkladní knížky	48
3.4.1 Vkladní knížky v ČR.....	48
4. Komparace vybraných druhů depozitních produktů v ČR	50
4.1 Metodika výpočtu.....	50
4.2 Vzorce pro výpočet konečného stavu.....	51
4.3 Výnosnosti jednotlivých produktů	52
4.3.1 Spořicí účty	52
4.3.1.1 Varianta 1	52
4.3.1.2 Varianta 2	55
4.3.2 Stavební spoření	56
4.3.2.1 Varianta 1	56
4.3.2.2 Varianta 2	62
4.3.3 Termínované vklady.....	66
4.3.3.1 Varianta 1	66
4.3.3.2 Varianta 2	69
4.3.4 Vkladní knížky	71
4.3.4.1 Varianta 1	71
4.3.4.2 Varianta 2	74
5. Zhodnocení výsledků.....	76
5.1 Varianta 1	76
5.2 Varianta 2	77
5.3 Celkové zhodnocení	77
6. Závěr.....	81

Seznam použitých zkratek a symbolů

a.s. – akciová společnost

apod. – a podobně

atd. – a tak dále

č. – číslo

ČNB – Česká národní banka

ČS – Česká spořitelna

ČSOB – Československá obchodní banka

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

GEMB – GE Money Bank

IČO – identifikační číslo občana

KB – Komerční banka

Kč – korun českých

MPU – Moravský peněžní ústav

např. – například

násl. – následující

obr. – obrázek

p.a. – per annum (ročně)

p.m. – per month (za měsíc)

popř. – popřípadě

příp. – případně

PS – Poštovní spořitelna

RB – Raiffeisenbank

resp. – respektive

Sb. – sbírka

str. – strana

tab. – tabulka

tj. – to jest

tzv. – takzvaný

TV – termínovaný vklad

VK – vkladní knížka

WSPK – Waldviertler Sparkasse von 1842

zejm. – zejména

Seznam tabulek

Tab.1 Srovnání úrokových sazeb vybraných bank v České republice

Tab.2 Změny ve stavebním spoření od 1.1.2004

Tab.3 Srovnání nabídek stavebních spořitelen

Tab.4 Úroková sazba spořicího účtu s výpovědní lhůtou

Tab.5 Průběh stavu spořicího účtu s výpovědní lhůtou WPB Capital

Tab.6 Průběh stavu Spořicího účtu Genius Plus

Tab.7 Průběh stavu Spořicího účtu UNIBON

Tab.8 Průběh stavebního spoření pro částku 120 000 Kč (pravidelné vklady)

Tab.9 Průběh stavebního spoření pro částku 120 000 Kč (jednorázový vklad)

Tab.10 Průběh stavebního spoření pro částku 30 000 Kč (pravidelné vklady)

Tab.11 Průběh stavebního spoření pro částku 30 000 Kč (jednorázový vklad)

Tab.12 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu ATTA

Tab.13 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu WSPK (vklad 120 000 Kč)

Tab.14 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu Banco Popolare Česká republika

Tab.15 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu WSPK (vklad 30 000 Kč)

Tab.16 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK bez výpovědní lhůty pro částku 120 000 Kč.

Tab.17 Úrokové sazby podle délky výpovědní lhůty pro vklad 120 000 Kč

Tab.18 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK Volksbank s výpovědní lhůtou pro částku 120 000

Tab. 19 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK MPU

Tab.20 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK bez výpovědní lhůty pro částku 30 000 Kč.

Tab.21 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK Volksbank s výpovědní lhůtou pro částku 30 000

Tab.22 Naspořené částky jednotlivých produktů pro vklad 120 000 Kč

Tab.23 Naspořené částky jednotlivých produktů pro vklad 30 000 Kč

Seznam obrázků

Obr.1 Základní členění depozitních bankovních produktů

Obr. 2 Vývoj nově uzavřených smluv o stavebním spoření

1. Úvod

Depozitní produkty se odrážejí na straně pasiv bankovní rozvahy a z hlediska banky představují formy získávání cizích zdrojů. Největší částí cizích zdrojů jsou vklady a půjčky od nebankovní klientely a vklady a úvěry od jiných bank. Banka vystupuje v depozitních obchodech v pozici dlužníka, naopak klient vystupuje v pozici věřitele. Získávání úvěrových finančních zdrojů od klientů banky provádějí banky prostřednictvím celé řady různých produktů. Jednotlivé formy depozitních produktů se mohou vzájemně lišit řadou různých charakteristik, které jsou důležité jak pro banku, tak i klienta. Získané zdroje slouží bance k financování jejích aktiv a k financování aktivních obchodů banky. Jsou tak prostředkem pro rozvoj bank. Pro klienty představují tyto produkty možnost zhodnocení volných peněžních prostředků

Tato práce se věnuje analýze depozitních produktů. Je zaměřena na základní charakteristiku depozitních produktů, jejich význam pro banky a bankovní klienty. V úvodní části jsou jednotlivé depozitní produkty popsány obecně. V následujících částech jsou podrobněji popsány vybrané depozitní produkty. Těmi jsou spořicí účty, stavební spoření, termínované vklady a vkladní knížky. Tyto produkty se objevují v nabídce většiny bank. Z depozitních produktů se jedná o nejdostupnější a nejčastěji využívané možnosti zhodnocení peněžních prostředků, a proto jsou vybrány právě tyto produkty.

Důraz je kladen na rozbor situace jednotlivých produktů na českém finančním trhu. V této části jsou porovnány konkrétní nabídky jednotlivých bank. Na základě porovnání konkrétních produktů je vybrán nejvýnosnější produkt pro danou kategorii. Pomocí vzorců nebo postupným výpočtem je spočtena výnosnost jednotlivých produktů. Aby bylo možné sledovat různě dosažené výsledky pro různě velké částky, bude porovnání provedeno ve dvou variantách. V závěru práce jsou dosažené výsledky porovnány s výsledky ostatních produktů.

Cílem této práce je představit a porovnat relativně snadno dostupné depozitní produkty, které jsou nabízeny na českém finančním trhu a zhodnotit jejich přínos především pro klienty.

2. Depozitní produkty

2.1 Cizí zdroje obchodní banky

Obchodní banky jsou finančním zprostředkovatelem na finančním trhu. Poskytují služby spojené s úschovou a pohybem peněžních fondů mezi ekonomickými subjekty. Na rozdíl od výrobních podniků podnikají zejména s cizími finančními zdroji. Cizí zdroje jsou používány obchodní bankou k financování jejích aktiv a k financování jejích aktivních obchodů. Cizí zdroje obchodní banky mají význam i pro ostatní účastníky finančního trhu. Umožňují např. zhodnotit vložené peněžní prostředky. Cizí zdroje banky jsou zdroje vypůjčené na určitý časový úsek. Představují závazky banky vůči subjektům, které peněžní prostředky bance svěřily. Strukturu cizích zdrojů tvoří:

- 1) Závazky vůči centrální bance. Jde o úvěry přijaté obchodní bankou od centrální banky a mají v obchodní bance význam pro zajištění likvidity a podporu aktivních obchodů.
- 2) Závazky vůči jiným peněžním ústavům. Závazky vůči jiným peněžním ústavům tvoří přijaté vklady a úvěry od jiných bank domácích i zahraničních. V případě úvěrů jde o získání peněžních prostředků pro zajištění likvidity a podporu vytváření zisku.
- 3) Závazky vůči nebankovním klientům. Jedná se o přijaté vklady od klientů banky (fyzické, právnické osoby, neziskové organizace, ...). Jde o jednu z největších položek bilance banky.
- 4) Závazky z vlastních emitovaných dluhopisů banky. Banka emituje dluhopisy za účelem získání cizích peněžních prostředků.
- 5) Podřízený dluh. Podřízený dluh je speciální dluh. Jeho význam je při ukončení činnosti banky. Nároky na jeho splacení jsou uspokojeny až po vyrovnání se všemi ostatními věřiteli banky. Podřízené dluhy jsou většinou z důvodu vyšší rizikovosti spojeny s nějakou výhodou pro věřitele (např. u podřízených dluhopisů je stanovena vyšší úroková sazba než u běžných dluhopisů).

6) Ostatní pasiva. Ostatní pasiva tvoří zůstatky na účtech časového rozlišení.

2.2 Struktura depozitních produktů

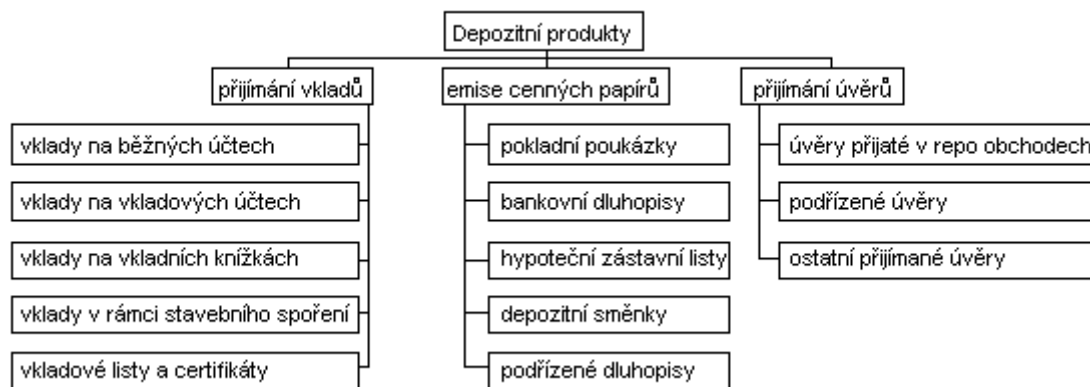
Z hlediska banky představují depozitní produkty formy získávání cizího kapitálu, odrážejí se na straně pasiv bankovní rozvahy a banka při nich vystupuje v pozici dlužníka, naopak klient vystupuje ve věřitelské pozici. Největší položkou pasivních obchodů jsou vklady nebankovních klientů a vklady a úvěry od jiných bank. Získávání úvěrových finančních zdrojů od klientů banky provádějí banky prostřednictvím celé řady různých produktů. Za základní formy lze považovat:

- *přijímání vkladů* v podobě vkladů na viděnou, termínovaných a úsporných vkladů,
- *emise dluhových cenných papírů*, které zahrnují celou škálu různých typů dluhových papírů, lišících se z hlediska splatnosti, způsobu úročení, obchodovatelnosti atd.,
- *přijímání úvěrů bankou*. [7]

Jednotlivé formy depozitních produktů se mohou vzájemně lišit celou řadou různých charakteristik, které jsou důležité jak pro banku, tak i klienta, za nejvýznamnější lze považovat rozdíly v

- *právní úpravě*,
- *způsobu stanovení a výši úroků a jejich zdanění*,
- *výši rizika* spojeného s daným produktem pro klienta, což se koncentruje zejména do vztahu k zákonnému pojištění vkladů,
- *likviditě, možnosti a způsobu sekundární obchodovatelnosti*,
- *regulačních pravidlech*,
- *možnostech využití získaných zdrojů bankou*,
- *režimu povinnosti vytváření povinných minimálních rezerv*.

Přehled základních druhů depozitních produktů v rámci tří vymezených skupin je znázorněn na Obr. 1

Obr.1 Základní členění depozitních bankovních produktů

Zdroj: DVOŘÁK, P. *Bankovnictví pro bankéře a klienty*. 3.vyd. Praha: Linde Praha,a.s.,2005. ISBN 80-7201-515-X, str. 417

2.2.1 Klasifikace vkladů

Vklady bývají často členěny podle řady různých charakteristik, není jednotná ani užívaná terminologie, protože banky často z marketingových důvodů vymýšlejí pro své produkty nové názvy, a proto ani základní systematizace vkladů nebývá jednotná. Zde uvedené členění vkladů primárně vychází z právní úpravy, která se nevztahuje na jednotlivé formy vkladů.

Podle tohoto kritéria můžeme členit vklady na

- *vklady na běžných účtech*, které jsou upraveny smlouvou o běžném účtu dle obchodního zákoníku (Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník § 708 - 715a),
- *vklady na vkladových účtech*, jejichž úprava ve formě smlouvy o vkladovém účtu je obsažena v obchodním zákoníku (§ 716 - 719b),
- *vklady na vkladních knížkách*, které jsou upraveny v občanském zákoníku (§ 781 – 785),
- *vklady na vkladních listech* jsou upraveny v občanském zákoníku (Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník) a vztahují se na ně přiměřeně ustanovení o vkladních knížkách (§ 786),
- *jiné formy vkladů*, které jsou sjednány podle občanského zákoníku, a také na ně se přiměřeně vztahují, pokud není sjednáno něco jiného, ustanovení o vkladních knížkách (§ 787),

- *vklady v rámci stavebního spoření*, jejichž režim je vedle obecné úpravy dále specifikován v zákoně číslo 96/1993 Sb. a následujících, o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření. [2]

Důležitým hlediskem pro členění vkladů je také doba sjednané splatnosti vkladů. Podle tohoto hlediska se vklady člení na

- *netermínované*, u kterých není dispozice s vkladem časově omezena,
- *krátkodobé* jsou vklady se splatností(resp. výpovědní lhůtou) do jednoho roku,
- *střednědobé* jsou vklady se splatností(resp. výpovědní lhůtou) od jednoho do pěti let,
- *dlouhodobé* mají sjednanou splatnost(resp. výpovědní lhůtou) delší než pět let.

2.2.2 Klasifikace dluhových cenných papírů

Dluhové cenné papíry emitované bankami jsou upraveny v zákoně č. 591/1992 Sb., o cenných papírech a zákoně č. 190/2004 Sb., o dluhopisech. Je účelné je rozdělit do následujících skupin

- *bankovní dluhopisy* jsou vydávány v emisích za jednotlivých podmínek, zpravidla jsou obchodovatelné na sekundárních trzích a mívají střednědobou až dlouhodobou splatnost,
- *hypoteční zástavní listy* jsou zvláštním druhem bankovních dluhopisů, který směřjí vydávat pouze banky podle zvláštního právního předpisu upravujícího činnost bank se sídlem v ČR. Zdroje z nich plynoucí mohou banky použít v zásadě pouze na poskytnutí hypotečních úvěrů,
- *depozitní směnky* jsou vlastní směnky vystavované bankou ve prospěch klienta. Tyto směnky pro banku představují směnečný závazek na jejich proplacení v době splatnosti směnky, který se vzhledem ke své podstatě řídí dle úpravy v zákoně č. 191/1950 Sb., směnečném a šekovém,
- *podřízené dluhopisy* jsou dluhopisy, které obsahují určitou klausuli podřízenosti, která stanoví režim jejich splacení podřízený jiným(popř. všem) závazkům banky. [2]

2.2.3 Klasifikace přijatých úvěrů

Banky mohou přijímat zdroje od klientů i prostřednictvím úvěrů. Charakter přijímaných úvěrů je do značné míry odlišný od ostatních bankovních depozitních produktů v tom, že mají individuálnější povahu. Nejedná se o produkty určené široké klientele a jejich sjednání je více iniciováno ze strany banky. Z těchto důvodů může být diskutabilní jejich zařazení do produktů banky. Jedná se však o jednu z forem získávání zdrojů od klientů, a proto ji je také třeba uvést.

Úvěry přijímané od klientů se mohou v zásadě vyskytovat v následujících formách:

- *úvěry přijaté v repo obchodech.* Operace repo (obchody, kdy jedna strana prodává druhé smluvní straně cenné papíry a zároveň se zavazuje k jejich budoucímu zpětnému nákupu po uplynutí vymezeného časového období za předem stanovenou cenu) používají hlavně centrální banky ke stahování z oběhu přebytečného oběživa, případně reverzní repo operace slouží k rozšíření množství oběživa. Obchodní banky využívají repa k získání zdrojů na financování krátkodobých půjček svým klientům.
- *podřízené úvěry* jsou úvěry, ve kterých je smluvně sjednána určitá klauzule podřízenosti,
- *ostatní formy* přijatých úvěrů (např. mezibankovní úvěry, kontokorentní úvěry, euroměnové úvěry atd.).

2.3 Vklady na běžných účtech

Tyto vklady bývají označovány i jako běžné vklady, vklady na viděnou nebo vklady na požádání, vista vklady. Toto označení vyplývá z toho, že dispozice s vkladem není omezena. To může platit i pro některé formy vkladů na vkladových účtech, a také vklady na vkladních knížkách mohou mít charakter vkladů na viděnou. Vklady na viděnou mají různé formy běžných resp. kontokorentních účtů, které slouží především k provádění bezhotovostního platebního styku. [7]

Tyto vklady jsou pro banky relativně levným zdrojem. Výhodnost vkladů na viděnou pro banku zvyšuje i existence tzv. sedliny. Podstata sedliny vyplývá z toho, že jistá část těchto vkladů zůstává bance prakticky trvale k dispozici. To je způsobeno tím, že klienti obvykle zcela nevyčerpávají zůstatky na svých účtech, platby z účtů odcházející z banky, a naopak

příjmy přicházející na účty do banky se částečně vyrovnávají. Také při převodech mezi účty klientů v rámci jedné banky se celkový stav vkladů na viděnou nemění [7]

2.4 Vklady na vkladových účtech

2.4.1 Vkladové účty

Vklady na vkladových účtech primárně slouží k dočasnému uložení volných prostředků s cílem dosažení úrokového výnosu. Základní právní úprava vkladů na vkladových účtech je obsažena v obchodním zákoníku v paragrafech 716-719, kde je upravena smlouva o vkladovém účtu.

Vkladový účet může být zřízen pouze na základě písemné smlouvy, ve které se banka zavazuje zřídit pro klienta účet a platit z prostředků na účtu úroky. Klient, v tomto případě majitel účtu, se naopak zavazuje vložit na účet peněžní prostředky a přenechat jejich využití bance. Smlouva musí obsahovat

- *měnu*, ve které je účet zřízen. Pokud by měna ve smlouvě nebyla uvedena, je smlouva neplatná,
- *určitou dobu*, na kterou je zřízen, nebo výpovědní lhůtu (v případě, že je zřízen na dobu neurčitou).

S peněžními prostředky na účtu může za podmínek stanovených ve smlouvě disponovat majitel účtu nebo osoba, která je k tomu ve smlouvě majitelem účtu oprávněna.

Pro předčasnou dispozici s peněžními prostředky na účtu platí následující zásady:

1) Pokud je ve smlouvě stanoveno, není majitel účtu oprávněn nakládat s peněžními prostředky před uplynutím lhůty (resp. výpovědní lhůty), na kterou je zřízen.

2) Pokud není ve smlouvě zakázána možnost předčasného výběru vkladu, potom pokud majitel účtu nakládá s peněžními prostředky na účtu před dobou určenou ve smlouvě o vkladovém účtu, nebo není-li v ní tato doba určena, před uplynutím výpovědní lhůty, nárok na

úroky zaniká nebo je snížen způsobem stanoveným ve smlouvě o vkladovém účtu. Účinky zániku nebo snížení nároku na úroky se týkají pouze těch úroků z částky, u níž nebyla dodržena výpovědní lhůta. Je-li smlouva o vkladovém účtu uzavřena na dobu neurčitou, je zde možnost vypovědět i část vkladu. [2]

Banky v praxi zpravidla smluvně umožňují disponovat s vkladem před uplynutím výpovědní lhůty (resp. lhůty splatnosti) V tomto případě je současně stanovena i srážka z úroků s tím spojená. Tato výše srážky z úroků je závislá na míře nedodržení sjednané lhůty uložení (resp. výpovědní lhůty) a obvykle je stanovena jako určité procento z částky, kterou klient předčasně odčerpal. [2]

Po uplynutí stanovené výpovědní lhůty nebo doby splatnosti je banka povinna vyplatit vklad (příp. část vkladu, které se to týká) majiteli účtu nebo převést na jeho jiný účet.

2.4.2 Druhy vkladů na vkladových účtech

Vklady na vkladových účtech mohou u jednotlivých bank existovat v nejrůznějších formách. Mohou také být kombinovány s jinými produkty, proto je obtížné provést jejich úplný výčet. Přesto za základní formy vkladů na vkladových účtech můžeme považovat následující druhy vkladů na vkladových účtech.

1) Netermínované vklady. Netermínované vklady nemají obvykle stanoveno téměř žádné omezení z hlediska dispozice s prostředky na vkladovém účtu. Klient může volně ukládat i vybírat peněžní prostředky z účtu. Tyto účty slouží na jedné straně ke krátkodobému spoření, na druhé straně velmi často umožňují provádění i bezhotovostních plateb včetně využívání šeků a platebních karet.

2) Jednorázové vklady na pevnou lhůtu. Tyto vklady bývají obvykle označovány jako termínované vklady. Termínované vklady jsou ukládány na pevně stanovenou dobu a úrokovou sazbu pro tuto dobu platnou. Zpravidla se jedná o lhůty od jednoho týdne do jednoho eventuálně i více roků. Termín splatnosti může být sjednán i na přesně vymezený den. Vklady znějí na pevnou a zpravidla větší částku. Výše vkladu se během jeho trvání

nemění. Termínované vklady většinou nejsou určeny pro běžný platební styk. Ve většině případů tak na nich nelze provádět bezhotovostní platby. [8]

Termínované vklady můžeme členit dle

A) *Způsobu úročení vkladů.* Způsob úročení vkladů může být stanoven některou z následujících možností, popř. jejich kombinací:

- vklady s fixním úročením. Úroková sazba je fixní, pevná po celou dobu trvání vkladu,
- vklady s pohyblivým úročením. Úroková sazba vkladu je vázána na určitou sazbu (základní sazbu banky, tržní referenční sazbu) a mění se podle změn sazby, na kterou je vázána.

B) *Doby trvání vkladu.* Podle doby trvání vkladu rozlišujeme:

- krátkodobý vklad s dobou běhu od 7 dní do 12 měsíců,
- střednědobý vklad s trváním 2, 3 a 4 roky,
- dlouhodobý vklad, který je splatný nejdříve po 5 letech.

C) *Způsobu časového omezení dispozice s vkladem*

- vklady na pevnou lhůtu jsou termínované vklady deponované v bance na předem pevně stanovenou lhůtu, zpravidla jde o lhůty od jednoho týdne do několika měsíců,
- vklady s výpovědní lhůtou představují termínované vklady, u nichž je dispozice omezena předem sjednanou výpovědní lhůtou.

D) *Možnosti obnovení vkladu*

- termínované vklady s jednorázovou splatností, u kterých je vklad úročen do dne splatnosti a úrok se zúčtovává v den splatnosti vkladu. Po jeho skončení je celá částka i s úroky převedena na účet, který si klient zvolí nebo si ji může vybrat v hotovosti. Vklad není obnovitelný. Tato praxe se využívá obvykle u střednědobých a dlouhodobých účtů.
- revolvingové termínované vklady (s automatickým obnovením). U těchto termínovaných vkladů se vklad po dni splatnosti automaticky obnoví na dobu původního termínu s úrokovou sazbou platnou v den obnovení vkladu. Úrok je možné v den splatnosti převést na klientem určený účet nebo připsat k vkladu. Někdy však banky obnovují termínovaný vklad pouze po určitou dobu (např. pět let). Obnovování vkladů se využívá především u krátkodobých vkladů.

Termínovaných vkladů využívají především domácnosti a podnikový sektor. Termínované vklady jim umožňují optimalizovat rozložení finančních prostředků tak, aby přinášely určitý úrokový výnos při zachování likvidity a relativně velmi malé rizikovosti

3) Postupné vklady na pevnou lhůtu. Pro tento typ vkladů používají banky často označení spořicí účty. Postupné vklady na pevnou lhůtu spočívají v sérii pravidelných vkladů. Výše těchto vkladů může být stanovena pevně nebo jako minimální. Celkový vklad má pevně stanovenou lhůtu splatnosti, to znamená, že lhůta splatnosti jednotlivých dílčích vkladů se postupem času snižuje. Může být stanovena i doba mezi posledním dílčím vkladem a termínem splatnosti celého vkladu.

Spořicí účet může být veden ve dvou formách:

- *Spořicí účet s výpovědní lhůtou*, která je dlouhá od několika dní či týdnů až po několik let. Pokud majitel spořicího účtu sáhne na vložené prostředky před uplynutím výpovědní lhůty, musí počítat s nemalými sankčními poplatky;
- *Spořicí účet bez výpovědní lhůty* - u tohoto typu spořicího účtu je možné vybrat peníze z účtu okamžitě, a to bez jakýchkoliv sankcí. Jeho výhodou je vysoká likvidita vložených prostředků.

4) Vklady s postupnou splatností jsou obvykle vklady dlouhodobé, které jsou charakteristické tím, že průběh vkladu se dělí do dvou fází:

- spořicí fáze se skládá z pravidelných vkladů, jednorázového vkladu nebo kombinace obou. Trvá po stanovenou dobu, která obvykle bývá mezi 5 a 30 roky. Během této fáze nejsou klientovi z vkladů vypláceny žádné úroky a jsou připisovány k vkladu a dále zhodnocovány,
- fáze výběrová spočívá v postupném, obvykle pravidelném vyplácení vkladů dle plánu, který si klient sjedná s bankou.

Tato forma vkladů je svou podstatou blízká důchodovému pojištění a používá se proto obvykle jako zabezpečení pravidelného příjmu pro pozdější období. Pro tento typ vkladů se někdy používá označení bankovní renta.

5) Jednorázové vklady s výpovědní lhůtou jsou vklady, u nichž je dispozice s vkladem omezena předem sjednanou výpovědní lhůtou. Nemají proto stanovenou konečnou dobu

splatnosti. Doba splatnosti je závislá na tom, kdy podá klient výpověď a sjednané výpovědní lhůtě.

6) Postupné vklady s výpovědní lhůtou jsou založeny na tom, že klient má s bankou sjednaný vkladový účet s pevnou výpovědní lhůtou, na který může k počátečnímu jednorázovému vkladu postupně ukládat další vklady.

2.4.3 Výše a způsob úročení vkladů na vkladových účtech

Způsob a výše úročení vkladů na vkladových účtech jsou upraveny ve smlouvě mezi bankou a klientem. Pro úrokové sazby z vkladů na vkladových účtech jsou typické následující obecné charakteristické rysy:

- úrokové sazby jsou tím vyšší, čím větší je výše vkladu. Tento způsob úročení se označuje jako pásmové úročení. Banky se tímto způsobem snaží získat od klientů větší vklady, u kterých jsou obslužné náklady spojené s přijetím vkladu v přepočtu na jeho objem relativně menší,
- úrokové sazby jsou obvykle i tím vyšší, čím delší je doba splatnosti (resp. výpovědní lhůta),
- úrokové sazby z vkladů na vkladových účtech (týká se zejména sazeb z větších vkladů) se rychleji a těsněji přizpůsobují vývoji tržní úrokové míry, než je tomu v případě úsporných vkladů na vkladních knížkách,
- úroková sazba je u vkladů na pevnou (a zejm. krátkodobou) lhůtu většinou stanovena fixně pro celou dobu splatnosti, u vkladů s výpovědní lhůtou se většinou mění během trvání vkladu,
- úroky jsou splatné po uplynutí lhůty nebo výpovědi. Pokud je doba trvání vkladu delší než jeden rok, jsou úroky splatné nejpozději koncem každého kalendářního roku.

Úroky z vkladů na vkladových účtech podléhají zdanění podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (§36). Od roku 1988 platí pro zdanění sazba ve výši 15%. Přičemž u fyzických osob se na tyto výnosy vztahuje srážková daň. Daň sráží a odvádí přímo banka při výplatě úroků, tyto příjmy potom nejsou součástí příjmů vcházejících do daňového přiznání. Fyzickým osobám, pokud je vklad zahrnut v jejich obchodním majetku, a právnickým osobám je rovněž strhávána daň ve výši 15%, avšak zaplacená daň podléhá ročnímu započtení

na celkovou daňovou povinnost a promítá se tak de facto do daňového přiznání jako zaplacená záloha na daň.

Pro banku znamenají vklady na vkladových účtech důležitý zdroj. Ve srovnání s vklady na viděnou jsou vklady na vkladových účtech spojené s relativně nižšími obslužnými náklady. I když se v případě vkladů na vkladových účtech jedná z velké části o vklady spíše krátkodobé povahy a může se tedy v čase jejich celková výše měnit, opět zůstává bance (podobně jako u vkladů na požádání) v podobě sedliny jejich určitá část trvale k dispozici. [2]

2.5 Vklady na vkladních knížkách

2.5.1 Vkladní knížky

Vkladní knížky patří k depozitním produktům s mnohaletou tradicí. Historie vkladních knížek spadá až do dob Rakouska-Uherska, a proto je tato investiční možnost známa už dlouhé generace. Přestože již nejsou tak populární, mnoho lidí jich stále aktivně využívá. Zvláště mezi staršími klienty jsou oblíbené, protože se pod nimi dá představit určitý obnos mnohem snadněji než na plastové čipové kartě.

Vzhledem k tomu, že tento depozitní produkt je spíše spojen se starší generací, lze v posledních letech pozorovat, že o něj postupně klesá zájem, což platí právě pro mladší generaci. Hlavní příčiny těchto trendů lze vidět v tom, že vkladní knížky vzhledem ke svému charakteru nejsou využitelné pro moderní elektronické formy nakládání s prostředky uloženými v bance, což může být významné právě z hlediska generační struktury klientů. V některých případech mohou být i podmínky vkladních knížek mírně horší než jiné alternativy vkladů.

Vklady na vkladních knížkách slouží k dlouhodobějšímu uložení prostředků klienta, přičemž dispozice s vkladem je možná pouze proti předložení vkladní knížky. Z vkladní knížky musí být patrná výše vkladu, jeho změny a konečný stav. Pokud není prokázána jiná výše vkladu, je rozhodný zápis ve vkladní knížce.

Stav vkladu na vkladní knížce lze obvykle průběžně zvyšovat (ukládáním peněžních prostředků) i snižovat (výběrem peněžních prostředků). Dispozice s vkladem je dána sjednanými podmínkami. Na vkladní knížky je možné zpravidla v rámci platebního styku poukazovat platby, nikoli z nich převodem platit. Na rozdíl od termínovaných vkladů se v průběhu uložení mění zůstatek v důsledku vkladů a výběrů.

2.5.2 Druhy vkladních knížek

1) Obyčejné vkladní knížky. Tyto vkladní knížky jsou charakteristické tím, že vkladateli plynou z vkladů výnosy ve formě sjednaných úroků. Tyto vkladní knížky jsou převážně ve formě vkladů s výpovědní lhůtou.

2) Výherní vkladní knížky. Výherní vkladní knížky přinášejí vkladateli výnos ve formě výhry, prémie nebo jiné výhody. Do slosování vkladních knížek, které probíhá v pravidelných intervalech přesně dle podmínek herního plánu vydaného bankou, která vystavila vkladní knížku, jsou zahrnuty všechny vkladní knížky, které splňují stanovené podmínky. Pro získání nároku na výhru mohou být stanoveny určité podmínky (např. minimální výše vkladu), svojí povahou se většinou jedná o vkladní knížky na požádání.

3) Vkladní knížky na doručitele byly u nás zrušeny k 31.12.2002. Následujících deset let po tomto datu může klient se svým vkladem naložit, ale Česká spořitelna nesmí po tomto datu takové vklady úročit. Důvodem pro zrušení vkladních knížek na doručitele byla nutnost přizpůsobit legislativu evropským normám, které nepovolují zejména z důvodu omezení praní špinavých peněz anonymní formu vkladů. Když tyto vkladní knížky na doručitele přestaly v ČR platit, leželo na nich ve spořitelně 120 miliard Kč. Z původního počtu zhruba 6,5 milionu vkladních knížek na doručitele jich k 30.6.2008 nebylo zrušeno ještě zhruba 2,6 milionu. K tomuto datu na zrušených vkladních knížkách leželo stále skoro 3,5 miliardy Kč.

4) Cestovní vkladní knížky. V minulosti u nás existovaly i tzv. cestovní knížky, které se vyznačovaly tím, že u nich vkladatel mohl za dohodnutých podmínek provádět výběry a vklady u kterékoliv pobočky banky, která vydala vkladní knížku, i prostřednictvím pošt. Svoje význam měly v době, kdy nebyly pro fyzické osoby prakticky žádné jiné možnosti

přístupu k prostředkům na běžném účtu. Při dnešních možnostech, které dávají běžné účty a s nimi spojené produkty, ztratily svůj význam.

2.5.3 Dispozice s vkladem na vkladní knížce

Vkladní knížky mohou být v současné době u nás vystavovány pouze na jméno. Při založení vkladní knížky na jméno je klient povinen prokázat svoji totožnost. V knížce pro fyzickou osobu musí být uvedeno jméno, příjmení, adresa a datum narození (rodné číslo), u právnické osoby identifikační číslo. Dispozice s vkladem je možná vždy pouze proti předložení vkladní knížky. Disponovat s vkladem může pouze majitel nebo zmocněná osoba vybavená dokladem o vkladu, tj. vkladní knížkou. Pokud dojde ke ztrátě, zničení či odcizení vkladní knížky, může vkladatel s vkladem nakládat, pokud banka prohlásí knížku za umořenou.

Vklad na vkladní knížce lze převést i na jinou osobu tak, že banka vyznačí na žádost dosavadního vkladatele (na kterého je knížka vystavena) jméno, příjmení, adresu a datum narození nového vkladatele. Pokud nabude vkladní knížku na jméno někdo dědictvím, potom na něj převede banka vklad na jeho žádost po průkazu dědictví.

Výplata vkladu z obyčejné vkladní knížky může být omezena vinkulací některým ze tří následujících způsobů:

- na heslo, vinkulaci na heslo může zrušit ten, kdo sdělí heslo nebo prokáže, že mu vklad náleží,
- na přivolení třetí osoby, ta může být zrušena pouze se souhlasem této osoby (popř. na základě pravomocného rozhodnutí soudu nebo notářství),
- na skutečnost, o níž je jisto, že nastane. Vinkulaci může zrušit ten, kdo výplatu vinkuloval (pokud zemře, tak notářství příslušné k projednání dědictví)

Vinkulaci vkladu lze zrušit pouze u pobočky, která vede vklad. Výplatu z obyčejné vkladní knížky lze na základě smlouvy s bankou vázat na uplynutí určité výpovědní lhůty. Dispozice s vkladem před uplynutím této lhůty je obvykle možná, ale je spojena se srážkou na úrocích. V případě že vkladatel po dvacet let s vkladem nenakládal ani nepředložil vkladní knížku na doplnění záznamů, vkladový vztah se uplynutím této lhůty zruší a vkladateli zrušeného vkladu

nenáleží úroky ani jiné výnosy plynoucí z vkladu. Vkladatel má však nárok na výplatu zrušeného vkladu, toto právo se promlčuje ve třech letech od zrušení vkladového vztahu.

2.5.4 Výše a způsob úročení vkladů na vkladních knížkách

Způsob úročení na vkladních knížkách je analogický jako u vkladů na vkladových účtech. O výši a chování úrokových sazeb z vkladů na vkladních knížkách zpravidla platí:

- výše úrokových sazeb z vkladů na vkladních knížkách leží zpravidla pod úrovní srovnatelných termínových depozit. Vyplývá to do určité míry z toho, že s vklady na vkladních knížkách jsou spojeny vyšší administrativní náklady,
- citlivost úrokových sazeb z vkladů na vkladních knížkách na změny tržních úrokových sazeb je nižší než u termínových depozit. [2]

Úsporné vklady na vkladních knížkách zůstávají stále využívanou formou spoření mezi obyvatelstvem, jejich význam však postupně klesá. Jejich výhodou pro banky je to, že jsou relativně stabilním zdrojem, méně citlivým na vývoj úrokové míry než termínované vklady.

Vklady na vkladních knížkách zůstávají mezi některými klienty stále oblíbenou formou spoření. Důvody lze vidět zejména v tom, že vkladní knížky nabízejí následující výhody:

- jsou relativně likvidní (vklady lze zpravidla v případě potřeby vybrat i při nedodržení výpovědní lhůty),
- lze na nich dle aktuální potřeby měnit zůstatek,
- dávají velké možnosti přizpůsobené dle konkrétních požadavků vkladatele,
- nejsou s nimi spojeny žádné dodatečné náklady (poplatky, provize apod.),
- významnou roli hraje i tradice.

Prakticky pro všechny univerzálně činné banky představují vklady na vkladních knížkách velmi důležitý zdroj refinancování. Tradičně však významný podíl úsporných vkladů na vkladních knížkách připadá na spořitelny. Analogicky předchozím instrumentům zůstává určitá část vkladů bance trvale k dispozici. Za normálních okolností je to, vzhledem k vyšší stabilitě vkladů na vkladních knížkách, vyšší část, než u předchozích variant vkladů.

2.6 Vklady v rámci stavebního spoření

2.6.1 Princip stavebního spoření

Další formou vkladů, které získávají v poslední době u nás stále větší oblibu, jsou vklady v rámci stavebního spoření. Stavební spoření je upraveno v Zákoně č. 423/2003 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření. Princip stavebního spoření spočívá, v tom, že účastníci stavebního spoření po jistou dobu spoří a po splnění určitých podmínek získávají zpět nejen své úspory, ale i nárok na poskytnutí účelového stavebního úvěru. Podstatnou výhodou stavebního spoření je to, že podmínky stavebního spoření, včetně relativně nízké úrokové sazby z úvěru, jsou pevně stanoveny při uzavření smlouvy a nelze je v jeho průběhu měnit. Neplatí to ovšem v současné době již pro výši poplatků, které mohou spořitelny měnit v průběhu trvání smlouvy s klientem

Stavební spoření je primárně určeno k financování vlastního bydlení. Jeho využití je však mnohem širší, je to i velice výhodný spořicí produkt. Stavební spoření je založeno na jedné straně na získávání relativně levných zdrojů, především z vkladů účastníků spoření. Na druhé straně jsou z těchto zdrojů poskytovány relativně levné úvěry. Při splnění určitých podmínek představuje stavební spoření ve své podstatě uzavřený systém financování.

Stavební spoření je finanční produkt, který v sobě zahrnuje dvě na sebe navazující fáze:

- *období spořicí* – kdy klient spoří, ukládá většinou pravidelně určité částky na účet stavebního spoření a stát mu k nim poskytuje (při splnění stanovených podmínek) státní podporu. Vklady a státní podpora na účtu stavebního spoření jsou úročeny,
- *období úvěrové* – když klient požádá o úvěr. Pokud splní podmínky, je mu poskytnut relativně výhodný úvěr ze stavebního spoření na bytové potřeby.

Na začátku spoření je uzavřena písemná smlouva o stavebním spoření. Vedle obvyklých náležitostí je ve smlouvě o stavebním spoření zejména upravena:

- *výše cílové částky*, která vyjadřuje výši finančních prostředků, které chce účastník využít pro realizaci svých bytových potřeb. Její minimální výše je určena všeobecnými obchodními podmínkami jednotlivých stavebních spořitelny a je složena

z uspořené částky včetně úroků z vkladů, státní podpory a úvěru ze stavebního spoření,

- *výše úrokových sazeb z vkladů a úvěru* je stanovena pevnou sazbou na celou sjednanou dobu spoření i splácení úvěru,
- *podmínky pro nárok na přidělení úvěru*
- *výše jednorázového poplatku za uzavření smlouvy o stavebním spoření*. Za uzavření smlouvy si stavební spořitelna účtuje poplatek většinou ve výši 1 % z cílové částky.
- *výše splátek úvěru* závisí na výši úvěru a příslušném tarifu.

Po uzavření smlouvy začíná samotné spoření. Klient spoří buď v pravidelných měsíčních splátkách, nebo formou jednorázových vkladů. K vkladům jsou dle podmínek daného tarifu připisovány úroky. V závislosti na výši vkladu uspořené během kalendářního roku včetně připsaných úroků je každoročně připsána na účet klienta (fyzické osoby) státní podpora. Připsané úroky i státní podpora jsou dále úročeny společně s vkladem.

2.6.2 Historie¹

Stavební spoření má mnohaletou historii zejména v Německu a Rakousku, avšak základní myšlenka stavebního spoření i jeho rámcová pravidla pocházejí z Anglie. Historicky první stavební spořitelna nesla název Building Society a byla založena v Birminghamu roku 1775. Členové tohoto spolku poskytovali vklady do fondu, z kterého byly následně financovány úvěry na jejich bytové účely.

V Německu založil první stavební spořitelnu pastor von Bondeschwingh roku 1885 v Bielefeldu. Ta byla známá jako Stavební spořitelna pro každého. Opravdový rozkvět však stavební spoření v Německu zažilo až během poválečné rekonstrukce, v letech 1924 až 1929. O rozvoj tohoto produktu se tehdy zasadil především Georg Kropp, zakladatel tzv. Společnosti přátel. Již tři roky po jeho založení z něj byly přiděleny první peníze na bytovou výstavbu.

---

¹ Dostupné z <http://www.acss.cz/cz/stavebni-sporeni/historie-stavebniho-sporeni/>

Měnová reforma z roku 1948 měla významný vliv na další intenzivní rozvoj stavebního spoření. V té době Německu chybělo asi 5–6 milionů bytů, a tak byla po stavebním spoření značná poptávka. Mezi lety 1948 a 1971 došlo k velkému nárůstu počtu uzavřených smluv. Zatímco na počátku zmíněného období jich bylo jen lehce přes 300 tisíc, o 23 let později jejich počet převyšoval 12 milionů. Přijetím zákona o stavebním spoření, který vstoupil v platnost v roce 1973, byl vytvořen jednotný rámec pro podnikání v této oblasti.

Začátek osmdesátých let tak byl pro stavební spoření slabým obdobím. Díky všeobecně dobré hospodářské situaci a růstu příjmů obyvatelstva se totiž uklidnila také situace na trhu s byty. S velkými změnami na přelomu devadesátých let se však situace výrazně zlepšila.

V první polovině devadesátých let se stavební spoření začalo rozvíjet i ve Východní Evropě, zejména v ČR, na Slovensku a v Maďarsku. Pozitivní zkušenosti s fungováním systému v těchto zemích vedly k zájmu dalších států o jeho zavedení.

2.6.3 Státní podpora

Stát má zájem pomáhat svým občanům řešit jejich bytové otázky a v rámci své politiky bydlení podporuje stavební spoření fyzických osob následujícími způsoby:

1) Příspěvek k naspořeným vkladům je hlavní formou státní podpory. K 1.4.2009 u nás činí 15% z ročně naspořené částky. Ročně může účastník stavebního spoření získat státní podporu ve výši maximálně 3 000 Kč, což odpovídá ročně naspořené částce 20 000 Kč.

Účastník stavebního spoření může požádat o přiznání státní podpory na více smluv současně. Státní podpora se pak bude přiznávat podle výše úspor postupně podle data uzavření od nejdříve uzavřených smluv k nejpozději uzavřeným smlouvám a to až do dosažení maximální výše státní podpory. Částka z úspor přesahující 20 000 Kč v jednom roce se z hlediska posuzování nároku účastníka na státní podporu převádí do následujícího roku v případě, že smlouva je uzavřena a po celou dobu spoření (od jejího uzavření do jejího ukončení) vedena s nárokem na státní podporu.

Státní podpora je připisována na účet klienta jedenkrát ročně. V dalších letech je potom spolu s vkladem dále úročena. V případě ukončení smlouvy o stavebním spoření po šesti letech od jejího uzavření, nemusí být státní podpora použita účelově. V případě poskytnutí úvěru ze stavebního spoření do šesti let od uzavření smlouvy, musí být státní podpora použita účelově stejně jako uspořená částka.

2) Osvobození úroků z vkladů ze stavebního spoření včetně úroků ze státní podpory **od daně z příjmu.** (§ 4 Zákona České národní rady č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb.).

3) Možnost odečíst ze základu daně z příjmu částku rovnající se za zdaňovací období **zaplaceným úrokům z poskytnutého úvěru** ze stavebního spoření. Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů až do až výše 300 000 Kč zaplacených na úroku (Část první, §15).

2.6.4 Výhody stavebního spoření pro klienty

Účastníky stavebního spoření můžeme rozdělit z hlediska jejich motivů v zásadě do dvou skupin. V první skupině jsou klienti, kteří využívají stavebního spoření jako výhodného uložení svých peněz, aniž čerpají úvěr. V druhé skupině jsou lidé, kteří spoří zejména z toho důvodu, aby získali možnost čerpat relativně výhodný úvěr.

V případě první skupiny ovlivňuje celkovou výhodnost stavebního spoření pouze míra zhodnocení vložených prostředků, u druhé skupiny navíc i úrokové a další náklady na úvěr.

Atraktivnost stavebního spoření oproti jiným formám finančního investování dále zvyšuje i to, že výsledné efektivní zúročení je čistým úročením, protože úroky ani státní podpora nepodléhají dani z příjmů. V neposlední řadě se jako výhoda může jevit i stálost podmínek po celou dobu spoření. Pro účastníky stavebního spoření, kteří budou čerpat i úvěr, je zde i možnost získání tohoto úvěru s relativně nízkou úrokovou sazbou z úvěru.

2.7 Bankovní dluhové cenné papíry

Vedle přijímání vkladů patří k rozšířeným formám bankovních depozitních produktů i emise různých druhů bankovních dluhových cenných papírů. Jednotlivé druhy se mohou navzájem odlišovat v řadě charakteristik. Na rozdíl od výše uvedených vkladů se na ně nevztahuje zákonné pojištění vkladů. Pro klienta z toho obecně vyplývá vyšší riziko, naopak z hlediska banky to znamená, že z těchto zdrojů neplatí příspěvek do fondu pojištění vkladů.

Bankovní dluhové cenné papíry se vyskytují ve dvou variantách:

- *dluhopisy*, které zahrnují všechny formy, na které se vztahuje zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, včetně zvláštních druhů jako jsou hypoteční zástavní listy a podřízené dluhopisy,
- *depozitní směnky* jsou bankou vydané směnky proti uložení prostředků klienta.

2.7.1 Bankovní dluhopisy

Podstata dluhopisů a jejich náležitosti jsou v ČR upraveny zákonem č. 190/2004 Sb., o dluhopisech. Tento zákon (§2) definuje dluhopis jako „zastupitelný cenný papír, s nímž je spojeno právo požadovat splacení dlužné částky ve jmenovité hodnotě dluhopisu ke dni splatnosti dluhopisu a vyplacení výnosů z něho k určitému datu nebo datům a povinnost osoby, která dluhopisy vydala, tato práva uspokojit.“

Bankovní dluhopisy rozšiřují nabídku produktů na kapitálovém trhu. Banky je emitují za účelem výpůjčky dlouhodobějších peněžních prostředků, které jim slouží jako zdroje financování pro dlouhodobější aktivní operace. Bankovní dluhopisy představují pro investory poměrně dobře zabezpečenou investici, protože výnosy z těchto cenných papírů jsou vypláceny v předem dohodnuté výši, bez ohledu na konkrétní hospodářské výsledky bank.

Úroky jsou vypláceny až do konce platnosti dluhopisu. S dluhopisem může být spojeno i právo na jeho výměnu za jiný dluhopis nebo za akcii. Vydavatel se prostřednictvím dluhopisů obrací na kapitálovém trhu na investory, kteří jsou ochotni vložit do jeho cenných papírů své peněžní prostředky. Dluhopis je půjčkou, kterou poskytuje jeho majitel vydavateli. Ze zákona je mohou nabývat české i zahraniční právnické a fyzické osoby.

Emitentem může být právnická osoba. Emitentem může být též fyzická osoba, která je bankou s místem podnikání na území státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, a která na území České republiky podniká na základě jednotné bankovní licence podle zvláštního právního předpisu, upravujícího činnost bank².

Bankovní dluhopis v ČR může být vydán v zaknihované nebo listinné podobě. Jsou-li vydávány v zaknihované podobě, je nutné aby měl potenciální investor založen účet ve Středisku cenných papírů. V listinné podobě se stává dluhopis dluhopisem okamžikem předání prvním nabyvateli. V případě zaknihované podoby až okamžikem zápisu do evidence na příslušný účet.

Listinný dluhopis musí obsahovat následující náležitosti³:

a) údaje o emitentovi

- u právnické osoby obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- u fyzické zahraniční osoby jméno a příjmení, datum narození, bydliště v ČR, obchodní firma, místo podnikání a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,

b) název dluhopisu, který obsahuje slovo "dluhopis", a u zvláštního druhu dluhopisu označení jeho druhu,

c) identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů, je-li přidělováno, nebo jiný údaj identifikující dluhopis,

d) jmenovitá hodnota - peněžitá částka uvedená na cenném papíru.,

e) údaj o schválení emisních podmínek ,

f) výnos dluhopisu nebo způsob stanovení jeho výše,

g) datum emise,

h) způsob a místo výplaty jmenovité hodnoty dluhopisu a výnosu z něho,

i) formu dluhopisu,

j) prohlášení emitenta, že se zavazuje splatit dlužnou částku způsobem a v místě uvedeném v emisních podmínkách,

k) data splatnosti dluhopisu a výnosu z něho, není-li výnos určen rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem,

---

² Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, § 3

³ Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, § 6

l) číselné označení dluhopisu,

m) u dluhopisu znějícího na jméno i jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název jeho prvního vlastníka,

n) podpis nebo otisk podpisu osob oprávněných k datu emise jednat jménem emitenta, anebo podpis nebo otisk podpisu emitenta.

Banka jako emitent může vydat dluhopisy pouze s povolením České národní banky. Toto povolení se uděluje na základě žádosti. Spolu se žádostí předkládá emitent České národní bance prospekt dluhopisu (tj. emisní podmínky). Dále musí žadatel uvést zejména svoji současnou a předpokládanou finanční situaci, způsob zveřejnění výsledků svého hospodaření či účel použití prostředků získaných při emisi.

K žádosti se přikládá poslední roční účetní závěrka (rozvaha, výkaz zisků a ztrát, příloha) a vzor dluhopisu, pokud bude vydán v listinné podobě. V případě, že Česká národní banka schválí emisní podmínky a emitent do 6 měsíců ne zahájí upisování dluhopisů, pozbývá toto rozhodnutí platnosti.

Důležité informace týkající se příslušného dluhopisu jsou obsaženy v emisních podmínkách, které je emitent povinen uveřejnit před vydáním dluhopisů. Tyto jsou uvedeny v prospektu zveřejněném emitentem, který poskytuje potenciálním investorům důležité informace pro investiční rozhodnutí (Jde např. o jméno emitenta, měnu, ve které se emise uskutečňuje, hodnotu emise, dobu životnosti atd.).

Splatnost dluhopisu může být určena jednorázově k určitému datu nebo splátkami, jejichž výše se stanoví v emisních podmínkách. Z hlediska klienta je velmi důležitou charakteristikou bankovního dluhopisu jeho likvidita, to znamená, jak rychle a za jakou cenu a transakčních nákladů může přeměnit dluhopis do likvidních prostředků. Důležitým aspektem z tohoto hlediska je převoditelnost dluhopisů. Dluhopisy mohou být vydávány ve formě dluhopisu

- na majitele, které se převádí pouhým předáním novému majiteli. Ten se automaticky stává majitelem,
- na jméno, které se převádí se rubopisem a majitelé jsou vedeni v knize majitelů (příp. registru), obvykle podle jména a bydliště. O každém prodeji tohoto cenného papíru je emitent informován.

Samotná převoditelnost ovšem nezabezpečuje likviditu dluhopisu, k tomu je zapotřebí jeho sekundární obchodovatelnost na likvidním trhu.

Úroky z dluhopisů podléhají zdanění podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (§36), pro které platí pravidla stejná jako pro zdaňování výnosů vkladových účtů. Pro fyzické osoby se na tyto výnosy vztahuje srážková daň se sazbou ve výši 15%, kterou sráží a odvádí přímo banka při výplatě úroků, tyto příjmy potom nejsou součástí příjmů vcházejících do daňového přiznání. Fyzickým osobám, pokud je vklad zahrnut v jejich obchodním majetku, a právnickým osobám je rovněž strhávána daň ve výši 15%, avšak zaplacená daň podléhá ročnímu započtení na celkovou daňovou povinnost. [7]

Ve srovnání s vklady vykazují bankovní dluhopisy jako forma investování z hlediska klienta následující rozdíly. U dluhopisů je obvykle mírně vyšší nominální úroková sazba. Nevztahuje se na ně zákonný systém pojištění vkladů. Pro koupi dluhopisů není obvykle nutné mít u banky otevřený účet.

Pro emitující banku jsou důležité následující vlastnosti zdrojů získaných formou emise dluhopisů. Banka tyto zdroje získává na předem pevně stanovenou dobu, k předčasnému splacení se zavazuje spíše ve výjimečných případech. Mohou být pro banku spojeny s nižšími obslužnými náklady.

2.7.2 Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy jsou v zákoně č. 190/2004 Sb., o dluhopisech definovány v § 28 „jako dluhopisy, jejichž jmenovitá hodnota a poměrný výnos jsou plně kryty pohledávkami z hypotečních úvěrů nebo částí těchto pohledávek (řádné krytí) a popřípadě též náhradním způsobem podle tohoto zákona (náhradní krytí).“ Součástí názvu tohoto dluhopisu je označení hypoteční zástavní list. Jiné cenné papíry nesmí toto označení obsahovat. Hypoteční zástavní listy může vydávat pouze banka podle zvláštního právního předpisu upravujícího činnost bank se sídlem v ČR. Hypoteční zástavní listy jsou dluhopisy vydávané bankami s cílem získat finanční prostředky na poskytování hypotečních úvěrů.

Hypoteční zástavní listy jsou cenné papíry, které svým prodejem získají vydavateli půjčku od těch, kdo si tento cenný papír koupí. Investor tím, že si dluhopis koupí tak poskytne vydavateli dluhopisu úvěr a vydavatel se tímto listem zavazuje, že bude investorovi pravidelně vyplácet úrok, a že po uplynutí doby splatnosti mu uvedenou částku v dluhopise zase vrátí.

Nominální hodnota hypotečních zástavních listů musí být kryta pohledávkami z hypotečních úvěrů zajištěných zástavním právem k nemovitostem (tzv. řádní krytí), přitom výše hypotečního úvěru nesmí přesáhnout 70 % ceny zastavené nemovitostí. To znamená, že hypoteční banka, která poskytuje hypoteční úvěry přesahující 70 % hodnoty zastavené nemovitosti nemůže tyto své pohledávky použít k zajištění výnosů z hypotečních zástavních listů.

Vedle řádného krytí funguje také tzv. náhradní krytí. Náhradní krytí závazků z hypotečních zástavních listů⁴ v oběhu vydaných jedním emitentem je možné pouze do výše 10 % této jmenovité hodnoty, a to jen hotovostí, vklady u České národní banky, vklady u centrální banky členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Evropské centrální banky, státními dluhopisy nebo cennými papíry vydanými Českou národní bankou podle zvláštního právního předpisu, státními dluhopisy nebo cennými papíry vydanými členskými státy Evropské unie nebo jinými státy tvořícími Evropský hospodářský prostor, jejich centrálními bankami a Evropskou centrální bankou, dluhopisy vydanými finančními institucemi založenými mezinárodní smlouvou, jejíž smluvní stranou je Česká republika, nebo finančními institucemi, s nimiž Česká republika uzavřela mezinárodní smlouvu. .

Pro investora, který kupuje hypoteční zástavní listy, přinášejí ve srovnání s obyčejnými dluhopisy mnohé výhody. Díky kvalitnímu krytí jsou hypoteční zástavní listy jeden z vůbec nejbezpečnějších cenných papírů. Jsou sekundárně obchodovatelné, a to velmi dobře, a přitom jsou poměrně méně rizikové než řada ostatních cenných papírů. Hypoteční zástavní listy jsou vhodné pro konzervativní investory, kteří nemají příliš velké zkušenosti s obchodem na kapitálových trzích a nechtějí podstupovat významnější riziko.

---

⁴ Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, § 31

Každý majitel hypotečního zástavního listu od banky dostává pravidelně vyplácené úroky, jejich výše je počítána procentem z nominální hodnoty hypotečního zástavního listu. Úroky se nejčastěji stanoví jako pevné po celou dobu splatnosti.

2.7.3 Depozitní směnky

Depozitní směnky představují formu dluhových cenných papírů, jejichž režim ovšem nepodléhá zákonu č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, nýbrž se řídí dle zákona směnečného a šekového (Zákon č. 151/1950 Sb.). Podstata depozitní směnky spočívá v tom, že banka vystavuje ve prospěch klienta vlastní směnku a zavazuje se tak, vyplatit oprávněnému majiteli směnky v době její splatnosti směnečnou částku. Klient získává směnku proti složení směnečné částky bance, popř. její diskontované výše.

Splatnost směnek může být stanovena na viděnou, na určitý čas po viděné, na určitý čas po datu vystavení, na určitý den. Splatnost nebývá kratší než 7 dnů a delší než jeden rok.

Banka není povinna proplatit směnku před uvedeným datem. Na druhé straně jako hlavní směnečný dlužník je povinna proplatit směnku i po datu, který je stanoven jako poslední den k předložení, a to až do tří let od tohoto data.

Výnos z depozitních směnek může být stanoven

- ve formě úrokového výnosu vyplývajícího z úrokové doložky na směnce-což se používá u směnek splatných na viděnou. Úroková doložka stanoví pevnou úrokovou sazbu, kterou je úročena směnečná částka ode dne vystavení do dne splatnosti. Majitel směnky tak dostává v době splatnosti směnečnou částku plus úrok. Pokud je na směnce stanoven nejzazší termín k předložení směnky, potom je úrok počítán maximálně do tohoto dne,
- ve formě diskontu, kdy je směnka klientovi při emisi prodána za diskontovanou hodnotu a v době splatnosti je vyplacena nominální hodnota směnky, což se užívá u směnek s pevnou lhůtou splatnosti.

Úrokový výnos z depozitních směnek podléhá stejnému zdanění daní z příjmů, jako je tomu u vkladů či dluhopisů.

Za základní výhody depozitních směnek pro klienta lze považovat to, že výnos může být vyšší než u jiných depozitních bankovních produktů s odpovídající lhůtou splatnosti. Majitel směnky ji může před splatností použít např. k placení svým obchodním partnerům, eventuelně prodat či zastavit bance, aniž by mu byl krácen výnos za dobu držení směnky.

Pokud je směnka splatná na viděnou, má klient možnost sám určit splatnost směnky, a tedy i dobu uložení svých peněz při pevně dané úrokové sazbě. Za hlavní nevýhodu uložení peněz do depozitní směnky pro klienta je možné považovat to, že na takto uložené peníze se nevztahuje zákonné pojištění vkladů.

3. Vybrané depozitní produkty v ČR

3.1 Spořicí účty

Spořicí účty jsou speciálním typem účtů, jejichž úroková sazba se nejčastěji pohybuje od 2% do 3 % ročně. Jelikož roční úroková míra je několikanásobně vyšší oproti úrokové míře u běžných účtů, budu se nadále zabývat tímto typem účtu. Vyšší úroková míra je vyvážena tím, že spořicí účty nelze zpravidla používat pro běžné transakční činnosti - většinou z nich lze platby posílat pouze na jeden vybraný účet. Běžný účet (osobní účet) jimi tedy nelze nahradit, protože s nimi nelze provádět bezhotovostní úhrady. Velice často je zakládán jako doplněk k běžnému účtu, k němuž je vázán. Řada bank však nabízí spořicí účet jako zcela nezávislý finanční produkt.

Spořicí účty nabízí takřka všechny banky a řada družstevních záložen. Výše úrokové sazby je však značně rozdílná a závisí na délce výpovědní lhůty a výši zůstatku. Zatímco některé banky nabízejí zhodnocení v řádu desetin procenta, jiné nabízejí úrok kolem 2 % p.a. a navíc bez výpovědní lhůty. Některé banky vyžadují minimální zůstatek na spořicím účtu, jiné nikoliv. Výše minimálního zůstatku je značně rozdílná, někdy může jít až o desítky tisíc korun. Zřízení a vedení spořicího účtu je většinou zdarma, pouze u některých spořicích účtů je stanoven poplatek za výpis zasílaný poštou.

Úroky jsou na spořicí účty většinou připisovány měsíčně a stávají se součástí vkladu. Na druhou stranu ale jsou úročeny úrokovou sazbou, která je vyhlášená danou bankou pro dané období. Většinou se jedná o čtvrtletní nebo pololetní změny v závislosti na změnách vyhlášených úrokových sazeb ČNB. Tato sazba se tudíž může měnit i po celý rok. Například v polovině roku 2008 se úrokové sazby většiny bank v ČR u většiny spořicích účtů pohybovaly kolem hranice 3,5% p.a. V lednu 2009 už se u většiny pohybovaly kolem 3% p.a. K 1.4.2009 se úroková sazba většiny spořicích účtů pohybovala kolem hranice 2,5% p.a. Tab. 1 zahrnuje nejvyšší možnou úrokovou sazbu dle úrokových lístků vybraných bank v ČR k 1.4.2009.

Tab.1 Srovnání úrokových sazeb vybraných bank v České republice

Srovnání sazeb na spořicímu účtu								
GEMB	KB	mBank	ČS	PS	LBBW	ING	ČSOB	RB
3,60%	3,00%	2,80%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	1,50%

Zdroj: nabídky jednotlivých bank

Zkratky jednotlivých bank uvedených v tabulce

GEMB	GE Money Bank
KB	Komerční banka
mBank	mBank
ČS	Česká spořitelna
PS	Poštovní spořitelna
LBBW	LBBW Bank CZ
ING	ING
ČSOB	Československá obchodní banka
RB	Raiffeisenbank

Z Tab.1 je patrné, že nejvyšší roční úrokovou sazbu nabízí GE Money Bank. Tato úroková sazba je však platná pouze pro vklady nad 40 000 Kč. Komerční banka naopak nabízí roční úrokovou míru 3% pouze pro vklady do 50 000 Kč. Česká spořitelna a Poštovní spořitelna nabízí roční úrokovou míru 2,5% pouze pro vklady nad 50 000 Kč. Spořicí účty dalších zmíněných bank jsou platné pro jakékoli objemy vkladů, u některých je ovšem vyžadován minimální zůstatek na spořicímu účtu.

Na českém trhu se však dají najít (k 1.4.2009) i spořicí účty s úročením nad 4% p.a. Tyto produkty jsou v nabídce družstevních záložen. Poměrně vysoké úročení však omezují výpovědní lhůty. Nevýhodou bývají minimální vklady i povinnost stát se členem družstva, což přijde na jednu i několik set korun. Například WPB Capital (WPB) a Moravský Peněžní ústav – spořitelní družstvo (MPU) nabízejí úrokové sazby od 3,6 do 5,3 % p.a. dle výše vkladu a výpovědní lhůty. Nutné je však vložit minimálně 100 000 Kč u MPU a 50 000 Kč u WPB a nejkratší výpovědní doba je tříměsíční. Podrobnější komparace spořicímu účtů v kapitole **4.3.1 Spořicí účty**.

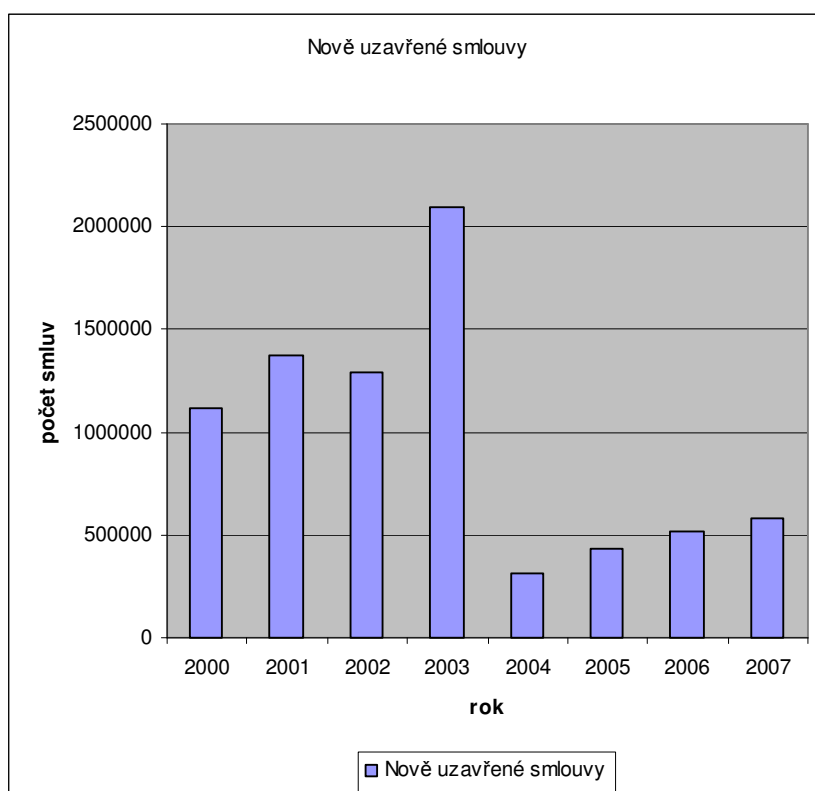

3.2 Stavební spoření

3.2.1 Stavební spoření v ČR

Na český trh bylo stavební spoření zavedeno schválením Zákona číslo 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření. Tento zákon byl schválen v parlamentu ČR v únoru 1993. V dubnu 1995 byla schválena první novela Zákona č. 96/1993 Sb. ve znění zákona č. 83/1995 Sb., která vstoupila v účinnost 1.7.1995 a její znění bylo účinné do 31.12.2003.

V roce 2003 byla přijata novela zákona o stavebním spoření, která významně upravila podmínky stavebního spoření. V důsledku plánovaných změn řada lidí uspíšila své rozhodnutí a uzavřela smlouvu o stavebním spoření ještě v roce 2003, před nabytím účinnosti novely. Rok 2003 tak byl z hlediska nově uzavřených smluv mimořádným. Vývoj nově uzavřených smluv je zachycen v Obr.2.

Obr. 2 Vývoj nově uzavřených smluv o stavebním spoření
Zdroj: ministerstvo financí ČR www.mfcr.cz/ Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice

Z Obr.2 je vidět, že do konce roku 2003 se počet nově uzavřených smluv pohyboval nad hranicí jednoho milionu nově uzavřených smluv. V roce 2004 a následujících letech se tento počet pohybuje kolem hranice 500 000 nově uzavřených smluv. Z Obr.2 je patrná zejména změna podmínek stavebního spoření, která vstoupila v platnost 1.1.2004. V důsledku této změny se řada lidí rozhodla založit smlouvu o stavebním spoření za výhodnějších podmínek platných do konce roku 2003. V tomto roce bylo nově uzavřeno 2 097 338 smluv o stavebním spoření. Následující rok bylo nově uzavřeno 314 650 smluv o stavebním spoření.

Dne 1.1.2004 vstoupila v účinnost další novela Zákona o stavebním spoření č. 96/1993 Sb. ve znění zákona č. 83/1995 Sb. a Zákona č. 423/2003 Sb.. Nový zákon se bez výjimky vztahuje na všechny smlouvy, které jsou uzavřeny po 1.1.2004. Smlouvy, které byly uzavřeny dříve, mohou po celou dobu své platnosti těžit z výhod starého zákona a může tak na ně být připsována státní podpora v původní výši 25 % z ročně uspořené částky, maximálně 4 500 Kč za rok. Přehled změn ve stavebním spoření od 1.1.2004 zachycuje Tab.2.

Tab.2 Změny ve stavebním spoření od 1.1.2004

Změny ve stavebním spoření od 1.1.2004		
	stav do 31.12.2003	stav od 1.1.2004
Státní podpora	25%, max. 4500 Kč	15%, max. 3000 Kč
"Ideální" úložka	18 000 Kč	20 000 Kč
Vázací doba	5 let	6 let
Státní podpora na více smlouvách	NE	ANO
Možnost snížení úroků ze strany spořitelny	NE	ANO
Účastníci spoření	ČR	ČR a EU

Zdroj: Vlastní zdroj

Mezi hlavní změny patří snížení státní podpory z dosavadních 25 % z ročně uspořené částky na pouhých 15 % a změna maximálních ročních limitů na jednoho klienta.

Zásadní je také prodloužení tzv. vázací doby pro vklady z pěti na šest let. V případě, že klient nebude žádat o úvěr, nesmí s penězi po dobu šesti let manipulovat. Pokud by je chtěl vybrat před vypršením této lhůty, přijde o veškerou státní podporu a navíc bude muset spořitelně zaplatit sankční poplatek.

Pro nové smlouvy rovněž platí opatření, že státní podpora může být poskytována na všechny smlouvy klienta, ovšem za předpokladu, že celkový součet státní podpory na všech

smlouvách nepřesáhne 3 000 Kč ročně. Jako první se vždy připíše podpora na nejstarší smlouvu klienta a pokud ještě nebude vyčerpána maximální roční částka, připíše se zbývající část na smlouvu novější atd. U starších smluv tato možnost neexistuje a klient může podporu pobírat pouze na smlouvu jedinou.

Spořitelny podle nového zákona mohou navíc u každé smlouvy po uplynutí šestileté vázací doby snížit úrokovou sazbu vkladů, aby tak omezily využívání systému k pouhému výhodnému dlouhodobému zhodnocování peněz, které nemá s bydlením nic společného. Aby však spořitelny mohly této možnosti využít, musí ji mít zakotvenou již ve smlouvě s klientem.

Nový zákon o stavebním spoření také zohlednil vstup ČR do Evropské unie (1.5.2004). Peníze z úvěru ze stavebního spoření je sice možné i nadále použít pouze na bytové potřeby v ČR, ale od 1.5.2004 se rozšířil okruh možných účastníků stavebního spoření. Stavební spoření si může založit jakákoliv fyzická nebo právnická osoba, ovšem státní podporu mohou pobírat pouze osoby fyzické - buď občané ČR nebo občané EU s povolením k pobytu a přiděleným rodným číslem nebo ostatní fyzické osoby s trvalým pobytem a přiděleným rodným číslem.

Poslední změnou Zákona o stavebním spoření byla novela Zákona č. 292/2005 Sb., která vstoupila v účinnost 1.10.2005 a umožňuje stavebním spořitelnám zavedení dalších produktů do své nabídky.

3.2.2 Analýza situace v ČR

Stavební spoření je primárně určeno k financování vlastního bydlení. Jeho využití je však mnohem širší, je to i velice výhodný spořicí produkt. V tuzemsku je k 1.1.2009 platných téměř 6 milionů smluv o stavebním spoření. Jde o jeden z nejoblíbenějších finančních produktů na trhu, který kombinuje spoření a následné poskytnutí úvěru. Podstatnou výhodou stavebního spoření je to, že podmínky stavebního spoření, včetně relativně nízké úrokové sazby z úvěru, jsou pevně stanoveny při uzavření smlouvy a nelze je v jeho průběhu měnit.

Ačkoli je stavební spoření v ČR jedním z nejmladších bankovních produktů, vydobylo si na finančním trhu již od počátku své existence nezastupitelné místo. Jedním z jeho nejvýznamnějších atributů je jeho bezpečnost. Stavební spoření mohou provozovat jen

specializované banky na základě zvláštního oprávnění. K 1.4.2009 vlastní licenci pět stavebních spořitelen, které jsou všechny členy Asociace českých stavebních spořitelen. Jejich podnikání je od samého počátku působení na trhu regulováno striktními pravidly, které omezují veškeré rizikové obchodní aktivity. Jejich dobré fungování potvrzuje i skutečnost, že za dobu existence stavebního spoření v ČR se žádná ze stavebních spořitelen nedostala do sebemenších potíží.

Na českém trhu k 1.4.2009 působí pět stavebních spořitelen. Jsou jimi Českomoravská stavební spořitelna (odhadovaný počet klientů 2 200 000), Modrá pyramida stavební spořitelna (odhadovaný počet klientů 1 000 000), Stavební spořitelna České spořitelny (odhadovaný počet klientů 1 150 000), Raiffeisen stavební spořitelna (odhadovaný počet klientů 700 000) a Wüstenrot – stavební spořitelna (odhadovaný počet klientů 450 000).

Českomoravská stavební spořitelna nabízí služby pro více než 2 miliony klientů a řadí se tak jednoznačně mezi největší stavební spořitelny. Při zabezpečování potřeb klientů čerpá Českomoravská stavební spořitelna ze zkušeností ČSOB a německé Bausparkasse Schwäbisch Hall, která je největší stavební spořitelnou v Německu a zároveň členem skupiny, která poskytuje rozsáhlé finanční služby.

Modrá pyramida stavební spořitelna působila na trhu stavebního spoření nejdříve jako Stavební spořitelna Komerční banky. Ke změně názvu a celé image došlo v roce 2005. Dnes se Modrá pyramida stavební spořitelna profiluje jako moderní dynamická spořitelna se stabilním zázemím, které jí zajišťuje Komerční banka a německá finanční skupina BWH. Počtem klientů, ale i objemem vkladů či množstvím poskytnutých úvěrů se řadí mezi špičky na českém trhu stavebního spoření. Konkrétně jí patří z hlediska počtu klientů třetí místo v pomyslném žebříčku stavebních spořitelen. V průběhu posledních tří let získaly produkty Modré pyramidy stavební spořitelny řadu ocenění a v roce 2005 se jí podařilo získat titul Banka roku v kategorii stavebních spořitelen.

Stavební spořitelna České spořitelny (Buřinka) je stabilní stavební spořitelnou, která působí na českém trhu od roku 1994. Počtem klientů a objemem úvěrů se řadí mezi největší stavební spořitelny. Disponuje hustou sítí poradenských míst a také stabilním postavením, které jí garantuje majoritní vlastník – Česká spořitelna.

Raiffeisen stavební spořitelna působí na českém trhu od září 1993. Svou činnost zahájila jako AR stavební spořitelna. Do finanční skupiny Raiffeisen se plně zařadila v roce 1998. V listopadu 2008 nabyla účinnosti fúze Raiffeisen a HYPO stavební spořitelny.

Wüstenrot stavební spořitelna patří do německé skupiny Wüstenrot, která se považuje za zakladatele stavebního spoření.

Každá z těchto stavebních spořitelen má v nabídce produktů několik druhů tarifů, které se liší zejména podmínkami v úvěrové fázi stavebního spoření. Především se jedná o různou výši úrokové sazby z poskytnutého úvěru.

Pokud jde o spořicí část stavebního spoření, tedy tu, kterou porovnávám v této práci, tak ta se u jednotlivých spořitelen liší pouze nepatrně. Výše státní podpory a délka stavebního spoření nutná pro vyplacení záloh státní podpory je daná zákonem. Velikost úroků z vkladů má většina stavebních spořitelen na úrovni 2% p.a. a také poplatky za vedení a výpisy z účtu se pohybují zhruba na stejné úrovni.

Jak jsem již uvedl, každá stavební spořitelna nabízí několik tarifů. Jelikož se v této práci zabývám jednotlivými možnostmi spoření, vybírám z každé spořitelny tarif, který je nejvýhodnější právě pro účely spoření. Srovnání nabídek stavebního spoření jednotlivých stavebních spořitelen zachycuje Tab.3.

Tab.3 Srovnání nabídek stavebních spořitelen

Stavební spořitelna	Českomoravská stavební spořitelna	Modrá pyramida stavební spořitelna	Stavební spořitelna České spořitelny	Raiffeisen stavební spořitelna	Wüstenrot – stavební spořitelna
Tarif	Tarif Invest	Kredit-Standardní varianta	Rychlá varianta	Spořicí tarif	Optimální kreditní
Poplatek za vedení a výpis z účtu	290 Kč	300 Kč	300 Kč	331 Kč	280 Kč
Roční úroková sazba vkladů	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,10%

Zdroj: nabídky jednotlivých stavebních spořitelen

Z tabulky je vidět, že nejvýhodnější podmínky pro případ spoření nabízí Wüstenrot - stavební spořitelna. Jednak nabízí nejvyšší zhodnocení v podobě roční úrokové sazby ve výši 2,1%.

Také poplatky za vedení a výpisy z účtu si účtuje nejnižší. Ačkoli počtem klientů je Wüstenrot stavební spořitelna na území ČR nejmenší stavební spořitelnou, nabízí pro účely spoření nejlepší podmínky.

3.3 Termínované vklady

Termínované vklady jsou vklady na pevnou (výše vkladu se během jeho trvání obvykle nemění) a zpravidla větší částku, kterou klient ukládá u banky za účelem vyššího úrokového výnosu s tím, že se po sjednanou dobu dobrovolně vzdává možnosti disponovat s vkladem.

Banky termínované vklady poskytují většinou všem skupinám klientů, tzn. jak fyzickým osobám, tak i podnikatelům a právnickým osobám (firmy). Pro jednotlivé skupiny klientů bývají v bankách zpravidla nastaveny odlišné úrokové sazby. Výše této sazby je stanovena v závislosti na měně, délce trvání vkladu a výši vkladu.

Banka připisuje úrok podle vlastních pravidel. Jednou z možností je připsání v den splatnosti (hlavně u krátkodobých vkladů), jinou alternativou zase pravidelný přípis v určitém intervalu například každé 3 měsíce (v praxi především u středně - a dlouhodobých vkladů).

Většina bank má stanovenu minimální částku pro zřízení termínovaného vkladu. Výši minimální částky má každá banka stanovenu jinak, obvykle to bývá v rozmezí 5 až 100 tisíc korun. Maximální částka většinou není omezena.

Termínovaný vklad je vhodný pro klienty s averzí k riziku. Pohledávky z vkladů jsou podle §41a a násl. zákona č. 21/1992 Sb., o bankách pojištěny pro případ úpadku či platebních problémů banky. Proti ztrátám jsou u nás pojištěny vklady fyzických osob v korunách i cizích měnách za předpokladu, že jsou na jméno. To znamená, že banka musí znát jméno, příjmení, adresu a rodné číslo. Vklady, které tyto podmínky nesplňují, nemohou být v případě úpadku banky z fondu pojištění vkladů nahrazeny.

Ze zákona jsou pojištěny také vklady právnických osob a podnikatelů. Banka opět musí mít o majiteli vkladu dostatek informací pro jeho identifikaci, zejména IČO a adresu sídla. Nepojištěny zůstávají vklady finančních institucí, tj. například mezibankovní vklady.

Náhradu vkladatelům vyplácí Fond pojištění vkladů. Zdroje tohoto fondu tvoří samotné banky, které přispívají na základě určitého podílu z výše pojištěných vkladů

Mezi další přednosti termínovaného vkladu patří zejména možnost zhodnocení volných peněžních prostředků, které je výhodnější než u běžných účtů a také jejich snadná dostupnost. V nabídce je mají až na výjimky všechny banky na našem trhu. Zřízení termínovaných vkladů je většinou bezplatné, stejně jako vedení termínovaného účtu.

Banky nabízejí uzavření termínovaných vkladů také v zahraničních měnách. Většinou vedou účty v amerických dolarech, euru či britské libře. Riziko ztrát je zde spojené s běžným kursovým rizikem pohybu kurzu koruny vůči zahraničním měnám.

Pokud dochází k posilování koruny (pohyb kurzu např. z 28 Kč na 27 Kč za jedno euro), pak sice v rámci termínovaného vkladu v cizí měně lidé naspoří určitou částku, ta se ovšem při případném převodu zpět na koruny znehodnocuje. Naopak v případě oslabování naší měny (pohyb kurzu například ze 27 Kč na 28 Kč za jedno euro) zhodnocují majitelé termínovaných vkladů své úspory nejen díky úroku z vkladu, ale i při proměně cizí valuty zpět na koruny.

Nabídka těchto produktů v ČR je oproti stavebnímu spoření mnohem pestřejší. Termínované vklady nabízí Banco Popolare Česká republika (Ultra krátké vklady, Pevné vklady), Citibank Europe plc (On-line termínovaný vklad), Česká spořitelna (Nový vkladový účet, Perfektní vklad), ČSOB (Termínované vklady), Fio, družstevní záložna (Termínované vklady s obnovou, Vklady s výpovědní lhůtou, Prémiový vkladový list), GE Money Bank (Termínované vklady), Komerční banka (Termínovaný vklad, Garantovaný vklad), LBBW Bank CZ (Termínovaný vklad), Moravský Peněžní Ústav - spořitelní družstvo (Termínované vklady), Oberbank AG pobočka Česká republika (Termínovaný vklad Top Jistota, Termínované vklady), Peněžní dům, spořitelní družstvo (Termínovaný vklad), Poštovní spořitelna (PS Termínovaný vklad na dobu určitou, Poštovní termínovaný vklad, Vkladový účet pro spoření na vzdělání), Raiffeisenbank (Termínované vklady, Bonusový vklad), UNIBON - spořitelní a úvěrní družstvo (ATTA - termínovaný vklad, KLASIK - termínovaný

vklad), UniCredit Bank Czech Republic (Termínovaný vklad, Garantovaný vklad MAXIM), Vojenská družstevní záložna (Termínovaný vklad), Volksbank CZ (Termínované vklady, Inteligentní termínovaný vklad), Waldviertler Sparkasse von 1842 (Vkladový účet), WPB Capital, spořitelní družstvo (WPB termínovaný vklad, Spoření n@ dálku). Úrokové sazby jednotlivých termínovaných vkladů se liší v závislosti na velikosti vkladu a délce jeho trvání. Podrobnější komparace termínovaných vkladů v kapitole **4.3.3 Termínované vklady**.

3.4 Vkladní knížky

3.4.1 Vkladní knížky v ČR

Právní úprava vkladů na vkladních knížkách je zakotvena v občanském zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník § 781-785) a je dále konkretizována vyhláškou ministerstva financí (Vyhláška ministerstva financí č. 47/1964 Sb. Ze dne 9. března 1964 o peněžních službách občanů, ve znění pozdějších novel).

Smlouva o vkladu vzniká složením vkladu klientem a jeho přijetím bankou. Na tyto smlouvy se potom-pokud není dohodnuto něco jiného-vztahují přiměřeně ustanovení o vkladech na vkladních knížkách.

Vedle toho je v občanském zákoníku konkrétně uvedena i další forma vkladů-vkladní list, na který se přiměřeně vztahuje úprava týkající se vkladních knížek. Přestože vkladní list po formální stránce může vypadat jako cenný papír, dle právní úpravy se ovšem o cenný papír nejedná.

V ČR patří vkladní knížky k nejstarší formě spoření vůbec, ale díky velké konkurenci na trhu spořicími produkty postupně ustoupily do pozadí. Dříve tolik populární produkt v posledních letech ztrácí na atraktivitě.

V nabídce českých bank tento produkt můžeme nalézt pouze výjimečně. Vkladní knížky ztratily na popularitě především díky nízkému úročení. Tyto úrokové sazby se pohybují u

vkladních knížek bez výpovědní lhůty od 0,1% p.a. (Česká spořitelna, Poštovní spořitelna), přes 0,5% p.a. (Waldviertler Sparkasse von 1842 dále jen WSPK), do 0,65% (Volksbank) p.a.

Pokud tedy chceme, aby se vložené peněžní prostředky zhodnocovaly vyšší úrokovou mírou, je nutné si založit vkladní knížku s výpovědní lhůtou. Na úkor možnosti manipulace s vkladem tak můžeme získat větší zhodnocení vložených peněžních prostředků. U vkladních knížek s výpovědní lhůtou, se úroková míra zvyšuje nejen s delší výpovědní lhůtou vkladní knížky, ale také s velikostí vkladu.

Stejně jako v případě spořicího účtu nabízí v ČR možnost založení vkladní knížky i Moravský peněžní ústav-spořitelní družstvo (MPU). MPU nabízí jako jeden ze svých produktů vkladní knížku s výpovědní lhůtou a dobou trvání vkladu maximálně 18 měsíců s roční úrokovou sazbou 4,7%. Podrobněji k jednotlivým produktům v kapitole **4.3.4 Vkladní knížky**.

4 Komparace vybraných druhů depozitních produktů v ČR

4.1 Metodika výpočtu

Porovnání depozitních produktů budu provádět z hlediska výnosnosti jednotlivých produktů. Jelikož se jedná o produkty, v kterých banka vystupuje v pozici dlužníka a klient v pozici věřitele, zajímá klienty především výnosnost jím vložených prostředků, proto jsem zvolil toto hledisko. Aby však bylo možné porovnávat jednotlivé depozitní produkty, je nutné, aby srovnání proběhlo za relativně stejných podmínek. Lze jen těžko ovlivnit výši úrokové sazby poskytovaných produktů na trhu a výši různých poplatků, které jsou dané bankami. Na druhé straně lze však docílit stejné sumy a doby splatnosti jednotlivých produktů.

Po analýze situace na trhu porovnáím nabídky jednotlivých produktů zvolím ten nejvýnosnější, do kterého vložím určitý obnos na dobu 6 let a budu sledovat vývoj v jednotlivých letech. Doba šesti let je zvolena záměrně, protože je to tzv. vázací doba stavebního spoření, po kterou musí účastník stavebního spoření spořit, aby mu byla vyplacena suma státní podpory, která je na účet připisována ve formě záloh.

Na stavební spoření budu pro případ porovnání vkládat každý rok konstantní částku. Výši vkladu dalších produktů určím tak, že spočítám sumu čistých vkladů bez státní podpory a úroků, které vložím na účet stavebního spoření. Tuto částku pak vložím do dalších srovnávaných produktů.

Aby bylo možné sledovat rozdíly ve výnosnosti produktů podle různé výše vložených peněžních prostředků, provedu toto srovnání ve dvou variantách. V první variantě budu počítat s pravidelným vkladem na účet stavebního spoření ve výši 20 000 Kč. Čisté vklady po šesti letech spoření tak budou tvořit částku 120 000 Kč. Tento obnos vložím na dobu šesti let do dalších produktů.

Tato částka je určena zcela záměrně, protože u vkladů nad 20 000 Kč ročně plyne účastníkům stavebního spoření stále stejná záloha státní podpory 3 000 Kč. Úroková sazba stavebního spoření je většinou nižší než u ostatních produktů. Dle mého názoru, by mohla být částka

vkladu přesahující 20 000 Kč na finančním trhu zúročena lépe (např. založením termínovaného vkladu viz kapitola **4.3.3 Termínované vklady** atd.).

Ne každý má ale možnost vzdát se 120 000 Kč na dobu 6 let, proto ve druhé variantě provedu srovnání produktů s nižší částkou. Konkrétně se bude jednat o částku 30 000 Kč. Zajímavé bude především sledovat rozdíly ve zhodnocení peněžních prostředků různých produktů u těchto dvou částek. Pro porovnávání budu používat úrokové sazby a podmínky platné k 1.4.2009. Pro zjednodušení však budou první vklady uskutečněny 1.1.2009 a vypovězeny k 2.1.2015. Po této době zjistím, který produkt dosáhl nejvyššího výnosu.

4.2 Vzorce pro výpočet konečného stavu

Pro určení výsledné naspořené částky (pro spořicí účty, termínované vklady a vkladní knížky) budu používat složený úrok. Tento vzorec se používá pro výpočet čistého úroku, u kterého se úročí vložená částka a také úroky z úroku a vypadá následovně:

$$\acute{u} = (J * (1+i)^n) - J, \quad (1)$$

kde $\acute{u}$ je výše úroku
 J je jistina (velikost vkladu)
 i je úrokový koeficient, tj. úroková sazba/100
 n počet let

Jelikož úroky z výše zmíněných produktů podléhají zdanění je nutné tento vzorec upravit pro zdanění výnosu. Po úpravách dostaneme:

$$\acute{u} = (J * (1+i*(1-t))^n) - J, \quad (2)$$

kde $\acute{u}$ je výše úroku
 J je jistina (velikost vkladu)
 i je úrokový koeficient, tj. úroková sazba/100
 n počet let
 t je koeficient daňové sazby, tj. sazba daně/100

Tímto vzorcem spočítáme čistý úrok, který připočteme k původnímu vkladu a získáme tak konečnou naspořenou částku. Výslednou naspořenou částku lze však spočítat i zjednodušením

vzorce. Pokud ze vzorce (2) ($ú = (J * (1+i*(1-t))^n) - J$), neodečteme hodnotu jistiny, získáme naspořenou částku po n-letech (označíme v). Tento vzorec je

$$v = J * (1+i*(1-t))^n \quad (3)$$

Tento vzorec použijí pro výpočet výnosnosti spořicíh účtů, termínovaných vkladů a vkladních knížek. Výpočet stavebního spoření provedu postupně po jednotlivých letech stavebního spoření.

4.3 Výnosnosti vybraných druhů depozitních produktů

4.3.1 Spořicí účty

Pro výpočet konečného stavu na spořicím účtu opět použijí vzorec složeného úroku. Téměř každá banka má v nabídce svých produktů spořicí účet. Úroková sazba spořicíh účtů se zpravidla pohybuje od 2,5% p.a. do zhruba 3 % p.a..

4.3.1.1 Varianta 1

A) Spořicí účty s výpovědní lhůtou

Obecně lépe jsou úročeny spořicí účty s výpovědní lhůtou. Většina komerčních bank v ČR spořicí účty s výpovědní lhůtou nenabízí. Tyto spořicí účty jsou v nabídce především družstevních záložen. Na tyto spořicí účty je ale zpravidla nutné vložit větší částku. Přehled spořicíh účtů s výpovědní lhůtou je uveden v Tab.4.

Tab.4 Úroková sazba spořicíh účtů s výpovědní lhůtou

Spořitelní družstvo	min. částka	i (p.a.)	výpovědní lhůta v měsících					
			6	12	18	24	36	60
MPU	100000		4,30%	4,50%	4,60%	x	x	x
Peněžní dům	100000		x	2,50%	x	3,10%	3,20%	3,30%
WPB Capital	50000		3,10%	3,40%	3,90%	4,40%	4,70%	5,00%

Zdroj: Nabídky jednotlivých spořitelních družstev

Nejvyšší roční úrokovou sazbu v tomto případě nabízí WPB Capital. Jedná se o spořicí účet na dobu neurčitou s předem stanovenou výpovědní lhůtou. Vklad by tak musel být vypovězen po prvním roce spoření. Úroky jsou připisovány měsíčně a stávají se součástí vkladu. Úroková sazba je však v tomto případě vyhlášená.

Jelikož jsou úroky připisovány měsíčně, je nutné převést roční úrokovou sazbu na úrokovou sazbu měsíční. To provedeme prostým vydělením roční úrokové sazby 12. Také počet období je nutno upravit pro potřeby měsíčního úročení. Jelikož počítám s vkladem na dobu šesti let, je celkový počet období 72 (6let*12měsíců). Výpočet by v tomto případě vypadal následovně:

$$J = 120\,000$$

$$i = 0,05/12 \rightarrow i = 0,00417$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6 * 12 \rightarrow n = 72$$

$$\text{po dosazení } v = 120\,000 * (1+0,00417*(1-0,15))^{72}$$

$$v = 154\,786$$

Za šest let spoření na spořicím účtu WPB by byla naspořena částka 154 786 Kč a bylo by tak dosaženo čistého úrokového výnosu 34 786 Kč. Za členství ve WPB Capital je však nutno zaplatit vstupní poplatek 200 Kč. Tato částka představuje vedlejší náklad, který by mohl být zhodnocen. Je proto nutné tento poplatek přepočítat na částku, které by bylo dosaženo v případě, že by byla součástí vkladu. Tato operace bude provedena pro všechny ostatní produkty, se kterými budou spojeny vedlejší náklady a to dle podmínek platných pro konkrétní produkt (výše úrokové sazby).

Za stejných podmínek, které jsou platné pro výpočet konečné částky tohoto spořicího účtu, bude hodnota tohoto poplatku 258 Kč. Po odečtení tohoto poplatku získáme celkovou částku 154 528 Kč. Výnos by tak byl 34 528 Kč. V tomto případě se ale jedná o orientační výpočet. Nedá se totiž předpokládat, že by se vyhlášená úroková sazba v průběhu šesti let trvání vkladu neměnila. Průběh stavu na spořicím účtu v průběhu šesti let je znázorněn v Tab.5.

Tab.5 Průběh stavu spořicího účtu s výpovědní lhůtou WPB

Capital

Datum	Stav spořicího účtu
1.1.2009	120000
1.1.2010	125200
1.1.2011	130626
1.1.2012	136287
1.1.2013	142194
1.1.2014	148356
1.1.2015	154786

Zdroj: Vlastní zdroj

B) Spořicí účty bez výpovědní lhůty

V případě spořicíh účtů s výpovědní lhůtou se do jisté míry jedná spíše o spořicí účty s charakterem termínovaných vkladů. Pokud chceme na spořicí účty nahlížet jako na likvidní depozitní produkty, musíme porovnávat spořicí účty bez výpovědní lhůty (případně se výpovědní lhůta počítá v několika dnech), které jsou v nabídce většiny komerčních bank.

V tomto případě je nejvýhodnějším produktem na trhu Spořicí účet Genius Plus od GE Money Bank. Jedná se pouze o limitovanou nabídku platnou do 30.4.2009. Tento spořicí účet je úročen roční úrokovou sazbou 3,6%, minimální vklad ale musí být 40 000 Kč. I v tomto případě platí, stejně jako pro ostatní spořicí účty, že se jedná o vyhlášenou úrokovou sazbu, které se tak mění v závislosti na sazbách vyhlášených ČNB. Úrok je opět připisován měsíčně. Výpočet bude následující:

$$J = 120\ 000$$

$$i = 0,036/12 \rightarrow i = 0,003$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6 * 12 \rightarrow n = 72$$

$$\text{po dosazení } v = 120\ 000 * (1+0,003*(1-0,15))^{72}$$

$$v = 144\ 150$$

V tomto případě bylo naspořeno přibližně 144 150 Kč a čistý úrok tak je 24 150 Kč. Stejně jako v prvním případě se jedná o orientační výsledek, který nepočítá se změnou úrokové míry. Průběh stavu na spořicím účtu pro tento případ je znázorněn v Tab.6.

Tab.6 Průběh stavu Spořicího účtu Genius Plus

Datum	Stav spořicího účtu
1.1.2009	120000
1.1.2010	123724
1.1.2011	127563
1.1.2012	131522
1.1.2013	135603
1.1.2014	139811
1.1.2015	144150

Zdroj: Vlastní zdroj

4.3.1.2 Varianta 2

Roční úroková sazba spořicíh účtů pro vklad 30 000 Kč se pohybuje kolem 3%. Například Spořicí konto od KB je úročeno 3% p.a. (platí pouze pro vklady do 50 000 Kč, pro částky větší je roční úroková sazba pouze 0,1%). Nejlépe úročeným spořicí účtem pro částku 30 000 Kč je spořicí účet od spořitelního a úvěrního družstva UNIBON. Tento spořicí účet je úročen roční úrokovou sazbou 3,5%, přičemž opět platí, že úroky jsou vypláceny měsíčně a úroková sazba je vyhlášovaná. Výpočet naspořené částky bude vypadat následovně:

$$J = 30\,000$$

$$i = 0,035/12 \rightarrow i = 0,00292$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6 * 12 \rightarrow n = 72$$

$$\text{po dosazení } v = 30\,000 * (1 + 0,00292 * (1 - 0,15))^{72}$$

$$v = 35\,855$$

Za dobu šesti let tak byla naspořena částka 35 855 Kč. Úrokový výnos je 5 855. Jelikož však se musíme nejprve stát členy, musíme zaplatit vstupní poplatek 500 Kč, o který je nutné snížit výsledný obnos. Po přepočtení na hodnotu tohoto poplatku po šesti letech, je velikost tohoto poplatku zhruba 598 Kč. Po odečtení tohoto dodatečného nákladu je výsledná částka 35 257 Kč a výnos je tedy 5 257 Kč. Stejně jako v předešlých případech se jedná pouze o orientační výsledek. Průběh stavu na spořicíh účtu pro tento případ je zachycen v Tab.7.

Tab.7 Průběh stavu Spořicího účtu UNIBON

Datum	Stav spořicího účtu
1.1.2009	30000
1.1.2010	30905
1.1.2011	31837
1.1.2012	32797
1.1.2013	33786
1.1.2014	34805
1.1.2015	35855

Zdroj: Vlastní zdroj

4.3.2 Stavební spoření

Jak již bylo uvedeno výše, účastník stavebního spoření má několik možností, jak spořit. Může spořit pravidelně měsíčně, kvartálně, pololetně nebo i jednou za rok. Dále má klient možnost provádět kdykoliv během roku mimořádné vklady. Na výslednou částku má bezesporu vliv i způsob ukládání.

Nejméně výhodnou variantou je uložení celého ročního vkladu na konci roku. V tomto případě totiž dochází (zejm. v prvním roce stavebního spoření) k téměř nulovému zhodnocení vkladů, které je nežádoucí. V případě pravidelných měsíčních vkladů již dochází k úročení vkladů, ale každý vklad je různě zhodnocen v závislosti na měsíci, ve kterém byl uskutečněn (např. vklad v lednu se zúročí více než vklad uskutečněný v červnu, protože lednový vklad se úročí celých 12 měsíců, zatímco červnový vklad je úročen pouze 7 měsíců). Ideálním řešením formy ukládání je proto jeden vklad na začátku roku, který se zúročí celou roční úrokovou sazbou.

4.3.2.1 Varianta 1

Po uzavření smlouvy o stavebním spoření musí účastník stavebního spoření zaplatit úhradu (poplatek) za uzavření smlouvy ve výši určené stavební spořitelnou. Odvozuje se procentem z cílové částky. Tento poplatek musí účastník uhradit neprodleně po uzavření smlouvy o stavebním spoření. Dá se předpokládat, že výsledná naspořená částka nebude vyšší než 150 000 Kč. Proto cílová částka pro tuto variantu bude 150 000 Kč. Nejvýhodnější podmínky pro případ spoření má stavební spořitelna Wüstenrot (viz kapitola 4.2.3). Poplatek za uzavření

smlouvy je u této stavební spořitelny 1% z cílové částky, v tomto případě 1 500 Kč. Tyto peníze musí být uhrazeny ihned. První vklad tedy musí být ve výši 21 500 Kč. Přepočítaný poplatek 1 500 Kč za uzavření smlouvy po konci spoření bude odečten od naspořené částky, aby bylo skutečně dosaženo sumy vkladů 120 000 Kč.

A) Pravidelné vklady

1 rok 1.1.2009-31.12.2009

Jak jsem již uvedl výše, nejvýhodnější formou vkladů je vložení celé roční částky k 1.1. jednotlivého roku. Pokud uložím 20 000 Kč (vklad však musí být 21 500 Kč, ve kterém je zahrnut poplatek za uzavření smlouvy) k 1.1.2009 bude stav na konci vkladového účtu vypadat následovně:

Po zaplacení poplatku za vedení a výpis z účtu 280 Kč, je částka, která se úročí ve velikosti 19 720 Kč. Při úrokové míře 2,1% p.a. činí úrok 414 Kč. Tento úrok nepodléhá dalšímu zdanění a je proto připsán na konci roku na vkladový účet. Konečná částka na účtu ke konci roku je tedy $20\,000 - 280 + 414 = 20\,134$ Kč.

Základna pro výpočet státní podpory je v tomto případě 20 134 Kč, může být však maximálně 20 000 Kč. V následujícím roce proto bude vyplacena záloha státní podpory 3 000 Kč.

Připsání státní podpory

Nárok na připsání záloh státní podpory na účet účastníka vzniká účastníkovi vždy k 31. 12. každého roku. V lednu roku následujícího probíhá ve stavebních spořitelnách roční účetní uzávěrka. Ministerstvo financí ČR určí stavebním spořitelnám lhůtu pro uplatnění nároků na státní podporu. Ministerstvo financí ČR poukáže stavební spořitelně částku ročních záloh státní podpory do dvou měsíců od doručení žádosti. Stavební spořitelna pak musí zálohy státní podpory poukázané ministerstvem připsat na účty účastníků do jednoho měsíce od obdržení zálohy od ministerstva. Z praxe předpokládáme že státní podpora bude připsána na účet ve čtvrtém kalendářním měsíci.

2 rok 1.1.2010-31.12.2010

Po pravidelném vkladu 20 000 Kč je stav účtu k 1.1.2010 40 134 Kč. V měsíci dubnu je připsána záloha státní podpory 3000 Kč.

Výpočet úroku je v tomto případě trochu komplikovanější. Skládá se totiž ze dvou částí. To nastává díky tomu, že záloha státní podpory je připsána v dubnu a ne na začátku roku. Jelikož je státní podpora připsána ve čtvrtém kalendářním měsíci, úročí se pouze po dobu zbývajících osmi měsíců. Musíme proto přepočítat roční úrokovou sazbu, kterou jsou úročeny vklady, na úrokovou sazbu, kterou je úročena záloha státní podpory. Tato úroková sazba vypadá následovně:

$$i_{sp} = (i / 12) * n, \quad (4)$$

kde i_{sp} je úroková sazba pro státní podporu
 i je úroková sazba
 n je počet měsíců, po který se úročí státní podpora

Protože státní podpora je uložena pouze 8 měsíců, vypadá výpočet následovně:

$$i = 2,1$$

$$n = 8$$

$$\text{po dosazení } i_{sp} = (2,1 / 12) * 8,$$

$$i_{sp} = 1,4\%.$$

Úrok ze státní podpory je tedy 1,4% z 3000 Kč a má hodnotu 42 Kč. Druhá část úroku se opět vypočítá ze stavu účtu na konci roku ovšem bez zálohy státní podpory. V našem případě je tento stav 40 134 Kč. Poplatek za vedení a výpis z účtu 280 Kč se odečte od stavu vkladového účtu k 31.12.2010 bez zálohy státní podpory. Ten je v tomto případě 40 134 Kč. Úrok se tak vypočítává z částky 39 854 Kč a činí po zaokrouhlení 837 Kč. Celkový úrok z vkladů, který je připsán k 31.12.2010 je tedy $837 + 42 = 879$ Kč. Stav účtu k 31.12.2010 má tedy hodnotu $40134 + 3000 - 280 + 879 = 43 733$ Kč.

3 rok 1.1.2011-31.12.2011

Na účtu je k 1.1.2011 naspořena částka 63 733 Kč. Záloha státní podpory bude opět připsána ke čtvrtému kalendářnímu měsíci. Před zúročením a zaplacením poplatků je tedy na konci

roku stav účtu 66 733 Kč. Úrok ze státní podpory je opět 42 Kč a je pro tento konkrétní případ konstantní po celou dobu spoření. Základ pro výpočet úroku opět tvoří stav účtu k 1.1. snížený o poplatky za vedení a výpis z účtu. V tomto případě se úrok počítá z částky 63 453 Kč a po zaokrouhlení je připsán ve velikosti 1 333 Kč. Celkový úrok za rok 2011 je 1 375 Kč. Stav účtu k 31.12.2011 je tedy $63\,733 + 3\,000 - 280 + 1\,375 = 67\,828$ Kč.

4 rok 1.1.2012-31.12.2012

K 1.1.2012 je na účtu evidována částka 87 828 Kč. Na konci roku se úrok počítá z částky 87 548 Kč a je po zaokrouhlení ve velikosti 1 839 Kč. Společně s úrokem ze zálohy státní podpory 42 Kč je připsán na vkladový účet v celkové výši 1 881 Kč. Na konci roku je tedy stav účtu $87\,828 + 3\,000 - 280 + 1\,881 = 92\,429$.

5 rok 1.1.2013-31.12.2013

1.1.2013 bude na účtu evidována částka 112 429 Kč. Úrok se počítá z částky 112 149 Kč a po zaokrouhlení je jeho velikost 2 355 Kč. Dohromady s konstantní částkou úroku ze zálohy státní podpory je připsán na účet celkový úrok 2 397 Kč. Stav účtu k 31.12.2013 je tedy $112\,429 + 3\,000 - 280 + 2\,397 = 117\,546$ Kč.

6 rok 1.1.2014-31.12.2014

V posledním roce stavebního spoření je k 1.1.2014 na vkladovém účtu částka 137 546 Kč. Úrok se počítá z částky 137 266 Kč a po zaokrouhlení vychází 2 883 Kč. Celková výše připsaného úroku je tedy 2 925 Kč. Konečný stav vkladového účtu k 31.12.2014 je vypočítán následovně: $137\,546 + 3\,000 - 280 + 2\,925 = 143\,191$ Kč.

Konečný stav účtu stavebního spoření

Pro vyplacení záloh státní podpory je nutná doba spoření minimálně 6 let. Pokud byla smlouva o stavebním spoření uzavřena 1.1.2009 budou podmínky spoření šesti let splněny 2.1.2015. Při standardní výpovědní době 3 měsíců, která začíná běžet prvním dnem po doručení výpovědi a končí posledním dnem 3 měsíce může být podána výpověď ze smlouvy nejdříve 1. října 2014. Pokud by byla podána dříve, nebyly by vyplaceny zálohy státních

podpor. V takovém případě to ovšem znamená, že platnost smlouvy o stavebním spoření skončí až 31.1.2015. Do této doby platí podmínky smlouvy včetně ustanovení o platbách za poplatky, ale také je samozřejmě klientovi vyplacen úrok. Částka, ze které se úrok počítá je $143\,191 - 280 = 142\,911$ Kč. Velikost úroku se v tomto případě stanovuje podobně jako u úroku ze záloh státní podpory. V tomto případě je úroková míra stanovena jako 1/12 roční úrokové sazby, protože se peníze úročí pouze v lednu, a jedná se tak o měsíční úrokovou míru. Velikost úrokové sazby je tedy 0,175% p.m. a úrok činí rovných 250 Kč.

Konečný stav účtu po zrušení účtu je tedy $143\,191 + 250 - 280 = 143\,161$ Kč. Pokud nebudeme počítat s dalšími transakčními výlohami v podobě poplatků za připsání této částky na bankovní účet, případně za zaslání poštovní poukázkou bude tato částka vyplacena po konci stavebního spoření. Jak jsem již uvedl v úvodu, je klient při uzavření smlouvy o stavebním spoření povinen zaplatit 1% z cílové částky. Aby byla suma všech vkladů u všech porovnávaných produktů stejná, odečteme tuto částku od konečné částky. Velikost přepočteného poplatku je v tomto případě 1699 Kč. Naspořená částka tak po této úpravě činí 141 462 Kč. Nesmíme však zapomenout připočíst nárok na státní podporu, který vznikl za rok 2014 a bude vyplacen pravděpodobně ve čtvrtém kalendářním měsíci roku 2015. Pokud opět nepočítáme s transakčními náklady, bude tato částka 3 000 Kč.

Tab.8 Průběh stavebního spoření pro částku 120 000 Kč (pravidelné vklady)

Datum	Úhrada	Vklad	Státní podpora	Úrok	Stav účtu
1.I.2009	1500	20000			20000
31.XII.2009	280			414	20134
1.I.2010		20000			40134
IV.2010			3000		43134
31.XII.2010	280			879	43733
1.I.2011		20000			63733
IV.2011			3000		66733
31.XII.2011	280			1375	67828
1.I.2012		20000			87828
IV.2012			3000		90828
31.XII.2012	280			1881	92429
1.I.2013		20000			112429
IV.2013			3000		115429
31.XII.2013	280			2397	117546
1.I.2014		20000			137546
IV.2014			3000		140546
31.XII.2014	280			2925	143191
31.I.2015	280			250	143161

Zdroj: vlastní zdroj

Za 6 let stavebního spoření při pravidelném ročním vkladu 20 000 Kč, bylo dosaženo částky 144 462 Kč. Při celkové sumě vkladů 120 000 Kč, bylo dosaženo celkového výnosu 24 462 Kč. Celkové úroky z úspor jsou ve velikosti 10 121 Kč. Celková státní podpora v tomto případě činí 15 000 Kč. Průběh stavebního spoření tohoto konkrétního případu zachycuje Tab.8.

B) Jednorázový vklad

Kromě jednorázových možností, je zde i možnost jednorázového vkladu na začátku stavebního spoření. Vzhledem k tomu, že částka z úspor přesahující 20 000 Kč v jednom roce se z hlediska posuzování nároku účastníka na státní podporu převádí do následujícího roku (při splnění dalších podmínek), jedná se o výhodnější variantu stavebního spoření než v případě pravidelných vkladů. Průběh této varianty stavebního spoření zachycuje Tab.9.

Tab.9 Průběh stavebního spoření pro částku 120 000 Kč (jednorázový vklad)

Datum	Úhrada	Vklad	Státní podpora	Úrok	Stav účtu
1.I.2009	1500	120000			120000
31.XII.2009	280			2514	122234
IV.2010			3000		125234
31.XII.2010	280			2603	127557
IV.2011			3000		130557
31.XII.2011	280			2715	132992
IV.2012			3000		135992
31.XII.2012	280			2829	138541
IV.2013			3000		141541
31.XII.2013	280			2946	144207
IV.2014			3000		147207
31.XII.2014	280			3065	149992
31.I.2015	280			263	149975

Zdroj: vlastní zdroj

V lednu 2015 tedy bude vyplacena částka 149 975 Kč. Musí se však ještě odečíst přepočtený poplatek za uzavření smlouvy ve výši 1699 Kč a pravděpodobně v dubnu 2015 bude vyplacena státní podpora za rok 2014. Pokud opět nepočítáme s transakčními náklady bude celková výsledná částka činit 151 276 Kč.

Za 6 let stavebního spoření při jednorázovém vkladu 120 000 Kč na začátku stavebního spoření, bylo dosaženo částky 151 276 Kč. Celkový výnos v tomto případě je 31 276 Kč. Celkové úroky z úspor jsou ve velikosti 16 935 Kč. Celková státní podpora je 15 000 Kč.

4.3.2.2 Varianta 2

V této variantě budu počítat se sumou vkladů 30 000 Kč, což odpovídá pravidelným ročním vkladům ve výši 5 000 Kč. V tomto případě bude cílová částka 40 000 Kč. Poplatek za uzavření smlouvy opět odečtu od konečného výsledku po 6 letech spoření. Znovu zvolím nejvýhodnější spoření pomocí mimořádných vkladů vždy k 1.lednu, při kterém je dosaženo nejvyššího úroku. Opět volím jako nejvýhodnější stavební spořitelnu pro případ spoření stavební spořitelnu Wüstenrot.

A) Pravidelné vklady

1 rok 1.1.2009-31.12.2009

Protože musí být zaplacen poplatek za uzavření smlouvy ve výši 1% z cílové částky, musí se k 1.1.2009 poukázat platba 5 400 Kč. Na konci roku budou provedeny následující operace. Úrok se bude počítat z vkladu 5 000 Kč, který bude zmenšený o poplatek za vedení a výpis z účtu 280 Kč, tedy z částky 4 720 Kč. Při roční úrokové sazbě 2,1% je velikost úroku na konci prvního roku 99 Kč. Stav k 31.12.2009 je tedy $5\,000 - 280 + 99 = 4\,819$ Kč. Tato částka také poslouží jako základna pro výpočet státní podpory.

2 rok 1.1.2010-31.12.2010

Po vkladu 5 000 Kč bude 1.1.2010 na účtu stavebního spoření částka 9 819 Kč. Ve čtvrtém kalendářním měsíci bude na účet připsána záloha státní podpory. Zálohy státní podpory se vypočítávají jako 15 % ze skutečně uspořené částky. Ta je v tomto případě 4 819 Kč a její velikost je tedy v tomto roce 723 Kč. Úrok se opět skládá ze dvou částí. Jednak z úroků z úspor a opět také z úroku ze státní podpory, která se úročí pouze po dobu osmi měsíců. Úroková sazba, kterou se úročí zálohy státní podpory je tudíž relativně nižší. Tato úroková sazba byla již spočtena v první variantě a její výše je 1,4%. Touto úrokovou sazbou budu úročit všechny následující zálohy státní podpory. V tomto roce činí úrok ze zálohy státní

podpory po zaokrouhlení 10 Kč. Úrok z úspor se vypočítá z částky 9 539 Kč ($9\,819 - 280$) a je roven po zaokrouhlení 200 Kč. Celkový připsaný úrok za rok 2010 je tedy 210 Kč. Stav účtu k 31.12.2010 je po odečtení poplatků, přičtení úroků a zálohy státní podpory 10 472 Kč ($9\,819 + 723 - 280 + 210$).

Základnu pro výpočet státní podpory za toto období tvoří vklad na začátku roku snížený o poplatky a zvýšený o úroky z úspor, takže se v tomto případě bude státní podpora počítat z částky 4 930 Kč ($5\,000 - 280 + 210$).

3 rok 1.1.2011-31.12.2011

K 1.1.2011 je na účtu naspořena částka 15 472 Kč. Záloha státní podpory připsaná ve čtvrtém kalendářním měsíci bude po zaokrouhlení 740 Kč (15% z 4 930Kč). Úrok ze zálohy státní podpory v tomto případě bude opět 10 Kč (1,4% z 740 Kč). Úrok z vkladů se bude počítat z naspořené částky 15 192 Kč ($15\,472 - 280$) a bude připsán na účet ve velikosti 319 Kč. Celkový úrok za toto období je tedy 329 Kč. Na konci roku 2011 je stav účtu stavebního spoření 16 261 Kč ($15\,472 + 740 - 280 + 329$). Základna pro výpočet státní podpory je pro tento rok 5 049 Kč ($5\,000 - 280 + 329$)

4 rok 1.1.2012-31.12.2012

Po připsání vkladu 5 000 Kč je na začátku roku na vkladovém účtu peněžní obnos 21 261 Kč. Záloha státní podpory za rok 2011 je 757 Kč. Úrok z této částky je po zaokrouhlení 11 Kč. Úrok z úspor se počítá z částky 20 981 Kč ($21\,261 - 280$) a činí 441 Kč. Celkový úrok z úspor je proto pro tento rok 452 Kč. Stav vkladového účtu k 31.12.2012 je tedy 22 190 Kč ($21\,261 + 757 - 280 + 452$). Státní podpora se bude počítat z částky 5 172 Kč ($5\,000 - 280 + 452$).

5 rok 1.1.2013-31.12.2013

1.1.2013 je na účtu evidována částka 27 190 Kč. V dubnu bude na účet připsána státní podpora 776 Kč. Úrok z této částky, který bude připsán k úrokům z úspor je ve výši 11 Kč. Úroky z úspor se vypočítají z částky 26 910 Kč ($27\,190 - 280$) a jejich výše je 565 Kč. Společně s úrokem ze zálohy stavebního spoření budou připsány celkové úroky 576 Kč. Na

konci roku proto bude naspořena částka 28 262 Kč ($27\,190 + 776 - 280 + 576$). Základnu pro výpočet státní podpory tvoří částka 5 296 Kč ($5\,000 - 280 + 576$).

6 rok 1.1.2014-31.12.2014

V posledním roce spoření bude 1.ledna na vkladovém účtu naspořena částka 33 262 Kč. Záloha státní podpory bude připsána v částce 794 Kč a úrok z tohoto vkladu bude opět 11 Kč. Úrok z úspor se bude počítat ze sumy peněz 32 982 Kč ($33\,262 - 280$). Jeho velikost je v tomto případě 693 Kč. Celková výše úroků za tento rok je 704 Kč. Stav vkladového účtu k 31.12.2014 je 34 480 Kč ($33\,262 + 794 - 280 + 704$). Státní podpora za rok 2014 se bude počítat z částky 5 424 Kč.

Konečný stav účtu stavebního spoření

Jak již bylo uvedeno v první variantě skončí smlouva o stavebním spoření 31. ledna 2015. To znamená, že opět bude výsledná částka snížena o poplatky a navýšena o jednu dvanáctinu úroků z úspor. Tyto úroky jsou v tomto případě 60 Kč. Po zúčtování daných operací zbude na vkladovém účtu naspořený obnos 34 260 Kč. Od této sumy musí být odečten přepočtený poplatek za uzavření smlouvy, aby bylo dosaženo stejných podmínek. V tomto případě byla cílová částka 40 000 Kč, to znamená, že poplatek za uzavření smlouvy byl 400 Kč. Jeho přepočítaná hodnota je 453 Kč. Po odečtení je výsledná částka 33 807 Kč. Pravděpodobně ve čtvrtém kalendářním měsíci však ještě bude uhrazena státní podpora za rok 2014 a bude ve velikosti 814 Kč. Pokud opět nepočítáme s transakčními náklady bude konečná naspořená částka 34 621 Kč.

Za 6 let stavebního spoření při spoření pravidelné roční částky 5 000 po dobu 6 let, bylo naspořeno 34 621 Kč. Při celkové sumě vkladů 30 000 Kč, bylo dosaženo celkového výnosu 4 621 Kč. Celkové úroky z úspor jsou ve velikosti 2 430 Kč. Celková státní podpora v tomto případě činí 4 604 Kč. Průběh stavebního spoření tohoto konkrétního případu zachycuje Tab.10.

Tab.10 Průběh stavebního spoření pro částku 30 000 Kč (pravidelné vklady)

Datum	Úhrada	Vklad	Státní podpora	Úrok	Stav účtu
1.I.2009	400	5000			5000
31.XII.2009	280			99	4819
1.I.2010		5000			9819
IV.2010			723		10542
31.XII.2010	280			210	10472
1.I.2011		5000			15472
IV.2011			740		16212
31.XII.2011	280			329	16261
1.I.2012		5000			21261
IV.2012			757		22018
31.XII.2012	280			452	22190
1.I.2013		5000			27190
IV.2013			776		27966
31.XII.2013	280			576	28262
1.I.2014		5000			33262
IV.2014			794		34056
31.XII.2014	280			704	34480
31.I.2015	280			60	34260

Zdroj: vlastní zdroj

B) Jednorázový vklad

Stejně jako v první variantě, je i zde možnost jednorázového vkladu. Průběh této varianty stavebního spoření zachycuje Tab.11.

Tab.11 Průběh stavebního spoření pro částku 30 000 Kč (jednorázový vklad)

Datum	Úhrada	Vklad	Státní podpora	Úrok	Stav účtu
1.I.2009	400	30000			30000
31.XII.2009	280			624	30344
IV.2010			3000		33344
31.XII.2010	280			673	33737
IV.2011			1611		35348
31.XII.2011	280			725	35793
IV.2012			67		35860
31.XII.2012	280			747	36327
IV.2013			70		36397
31.XII.2013	280			758	36875
IV.2014			72		36947
31.XII.2014	280			770	37437
31.I.2015	280			65	37222

Zdroj: vlastní zdroj

Státní podpora za rok 2009 se počítá z částky 20 000 Kč. Část vkladu nad tuto hodnotu se pro výpočet státní podpory za rok 2010 převádí do dalšího roku. Základnu pro výpočet státní podpory za rok tvoří část vkladu přesahující částku 20 000 Kč. V tomto případě se jedná o částku 10 344. Základnu však tvoří vklady společně s úroky snížené o poplatky za vedení a výpisy z účtu. Základna pro výpočet zálohy státní podpory za rok 2010 je tedy 10 737 Kč (10 344 + 673 – 280). V dalších letech již není převedena žádná částka a základny pro výpočet zálohy státní podpory tvoří pouze vyplacené úroky snížené o poplatky za vedení a výpisy z účtu.

V lednu 2015 bude vyplacena částka 37 222 Kč. Po odpočtu přepočteného poplatku za uzavření smlouvy 453 Kč bude tato částka 36 769 Kč. Pravděpodobně ve čtvrtém kalendářním měsíci bude opět vyplacena státní podpora za rok 2014 ve velikosti zhruba 74 Kč. Celkově bude vyplacena státní podpora ve výši 4 894 Kč. Připsané úroky představují částku 4 362 Kč. Výsledná částka pro jednorázový vklad 30 000 Kč na začátku stavebního spoření tedy bude 36 843 Kč. V tomto případě bylo dosaženo výnosu 6 843 Kč.

4.3.3 Termínované vklady

4.3.3.1 Varianta 1

Nabídka nejvýhodnějších (nejvyšší úroková míra) termínovaných vkladů na českém trhu pro vklad 120 000 Kč je následující:

- Banco Popolare Česká republika - minimální vklad 100 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 2 roky (fixní úroková sazba 3,4% p.a.);
- FIO, družstevní záložna - minimální vklad 100 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 2 roky (vyhlašovaná úroková sazba 3,4% p.a.);
- GE Money Bank - minimální vklad 40 000 Kč na dobu trvání 2 (fixní úroková sazba 3,8% p.a.) nebo 3 roky (fixní úroková sazba 4%p.a.);
- MPU - minimální vklad 100 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 18 měsíců (pevná úroková sazba 4,6% p.a.);
- UNIBON - spořitelní a úvěrní družstvo. Termínovaný vklad ATTA vyžaduje minimální vklad 100 000 Kč a je uzavírán pouze na 18 měsíců s pevnou úrokovou

sazbou 5,2% p.a.. Termínovaný vklad KLASIK má minimální vklad 50 000 Kč s maximální délkou trvání vkladu 12 měsíců a vyhlášenou úrokovou sazbou 4,6% p.a.;

- WPB Capital, spořitelní družstvo - minimální vklad 50 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 5 let (pevná úroková sazba 5,0% p.a.);
- WSPK – minimální vklad 30 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 6 let (pevná úroková sazba 3,2% p.a.).

Většina výše zmíněných bank navíc nabízí možnost revolvingu termínovaného vkladu.

Nejvyšší úrokovou sazbu nabízí UNIBON - spořitelní a úvěrní družstvo. Termínovaný vklad ATTA je úročen roční úrokovou sazbou 5,2% p.a. Jeho doba trvání je však pouze 18 měsíců. Pokud by byl tento produkt nabízen po stanovenou dobu šesti let se stejným úročením, výpočet konečného stavu po šesti letech by při použití vzorce (3) vypadal následovně:

$$J = 120\,000$$

$$i = 0,052$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 120\,000 * (1+0,052*(1-0,15))^6$$

$$v = 155\,555$$

Celkově by bylo naspořeno 155 555 Kč a byly by tak na termínovaný vklad připsány úroky v celkové výši 35 555 Kč. Jelikož jsou produkty UNIBON - spořitelního a úvěrního družstva nabízeny pouze členům, bylo by nutné se nejprve stát členem. Za členství se platí poplatek 500 Kč. Přepočtený na budoucí hodnotu je jeho hodnota 648 Kč. Aby bylo dosaženo stejné sumy vkladů jako u ostatních produktů, musíme o tento poplatek ponížít výslednou částku. V tomto případě by konečná částka činila 154 907. Celkový výnos je tedy 34 907 Kč. Tento výpočet je však pouze orientační, protože se nedá předpokládat, že by se úroková sazba během jednotlivých period vkladů neměnila. Totéž platí i pro většinu výše zmíněných termínovaných vkladů. Průběh je zachycen v Tab.12.

Tab.12 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu ATTA

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav účtu TV
1.1.2009	120000		120000
1.1.2010		5304	125304
1.1.2011		5538	130842
1.1.2012		5783	136625
1.1.2013		6039	142664
1.1.2014		6306	148970
1.1.2015		6585	155555

Zdroj: Vlastní zdroj

Jediný termínovaný vklad s dobou trvání vkladu požadovaných 6 let, nabízí WSPK. Výpočet pomocí vzorce (3) bude následující:

$$J = 120\ 000$$

$$i = 0,032$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 120\ 000 * (1+0,032*(1-0,15))^6$$

$$v = 140\ 965$$

Tento výsledek můžeme považovat za skutečně reálný, protože splňuje dobu trvání vkladu šesti let a navíc je úročen fixní sazbou. Při prvotním vkladu 120 000 Kč, byla naspořena celková částka 140 965 Kč. Výnos tak tvoří čisté úroky ve výši 20 965 Kč. Průběh naspořené částky v jednotlivých letech zachycuje Tab.13

Tab.13 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu WSPK (vklad 120 000 Kč)

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav účtu TV
1.1.2009	120000		120000
1.1.2010		3264	123264
1.1.2011		3353	126617
1.1.2012		3444	130061
1.1.2013		3538	133599
1.1.2014		3634	137233
1.1.2015		3732	140965

Zdroj: Vlastní zdroj

4.3.3.2 Varianta 2

Pro vklad 30 000 Kč se roční úroková sazba pohybuje kolem hranice 3% p.a. Nabídka nejvýhodnějších (s nejvyšší úrokovou mírou) termínovaných vkladů na českém trhu pro tuto částku je následující:

- Banco Popolare Česká republika - minimální vklad 10 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 2 roky (fixní úroková sazba 3,4% p.a.);
- FIO, družstevní záložna - minimální vklad 3 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 2 roky (vyhlašovaná úroková sazba 3,4% p.a.);
- KB – minimální vklad 5 000 Kč, maximální doba vkladu 5 let (pevná úroková sazba 3% p.a.);
- Poštovní spořitelna – minimální vklad 5 000 Kč, maximální doba vkladu 3 roky (pevná úroková sazba 3% p.a.);
- Volksbank – minimální vklad 30 000 Kč, maximální doba vkladu 5 let (pevná úroková sazba 3,2% p.a.);
- WSPK – minimální vklad 30 000 Kč, maximální doba trvání vkladu 6 let (pevná úroková sazba 3,2% p.a.).

Nejvyšší roční úrokovou sazbu, pro částku 30 000 Kč nabízí Banco Popolare Česká republika a FIO, družstevní záložna. Za členství ve FIO, družstevní záložně by se opět musel zaplatit vstupní poplatek, proto je nejvýhodnějším produktem pro danou částku termínovaný vklad Banco Popolare Česká republika. Výpočet při použití vzorce (3) by vypadal následovně:

$$J = 30\,000$$

$$i = 0,034$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 30\,000 * (1+0,034*(1-0,15))^6$$

$$v = 35\,592$$

V tomto případě byla naspořena konečná částka 35 592 Kč. Vklad 30 000 Kč tak byl zhodnocen o 5 592 Kč. Stejně jako v první variantě u termínovaného vkladu ATTA se však jedná o orientační částku, která nepočítá se změnou roční úrokové sazby. Průběh je zachycen v Tab.14.

Tab.14 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu Banco Popolare Česká republika

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav účtu TV
1.1.2009	30000		30000
1.1.2010		867	30867
1.1.2011		892	31759
1.1.2012		918	32677
1.1.2013		944	33621
1.1.2014		972	34593
1.1.2015		999	35592

Zdroj: Vlastní zdroj

Reálný výpočet opět umožňuje pouze termínovaný vklad WSPK. Tento výpočet bude následující:

$$J = 30\,000$$

$$i = 0,032$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 30\,000 * (1+0,032*(1-0,15))^6$$

$$v = 35\,241$$

Za dobu uložení 30 000 Kč na šest let na tento termínovaný vklad tak bude dosaženo částky 35 241 Kč. Čistý úrokový výnos je v tomto případě 5 241 Kč. Průběh naspořené částky v jednotlivých letech trvání termínovaného vkladu zachycuje Tab.15.

Tab.15 Průběh stavu účtu termínovaného vkladu WSPK (vklad 30 000 Kč)

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav účtu TV
1.1.2009	30000		30000
1.1.2010		816	30816
1.1.2011		838	31654
1.1.2012		861	32515
1.1.2013		884	33399
1.1.2014		908	34307
1.1.2015		934	35241

Zdroj: Vlastní zdroj

4.3.4 Vkladní knížky

4.3.4.1 Varianta 1

A) Vkladní knížky bez výpovědní lhůty

Nejvyšší roční úroková míra pro vkladní knížky bez výpovědní lhůty nabízí Volksbank (viz kapitola 3.4). Její výše je 0,65% p.a. a jedná se o vyhlášenou úrokovou míru. V tomto případě by byl výpočet následující:

$$J = 120\,000$$

$$i = 0,0065$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 120\,000 * (1 + 0,0065 * (1 - 0,15))^6$$

$$v = 124\,033$$

Výsledek by po zaokrouhlení byl 124 033 Kč a bylo by tak dosaženo výnosu pouze 4 033 Kč. Vyššího zúročení tak lze dosáhnout výměnou za možnost dispozice s vkladem na vkladních knížkách s výpovědní lhůtou. Stav vkladní knížky v jednotlivých letech znázorňuje Tab. 16.

Tab.16 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK bez výpovědní lhůty pro částku 120 000 Kč.

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav vkladní knížky
1.1.2009	120000		120000
1.1.2010		663	120663
1.1.2011		667	121330
1.1.2012		670	122000
1.1.2013		674	122674
1.1.2014		678	123352
1.1.2015		681	124033

Zdroj: vlastní zdroj

B) Vkladní knížky s výpovědní lhůtou

U vkladních knížek s výpovědní lhůtou se úroková míra zvyšuje s délkou výpovědní lhůtou vkladní knížky a také s velikostí vkladu. Jednotlivé úrokové sazby pro různé výpovědní lhůty pro částku 120 000 Kč zachycuje Tab.17.

Tab.17 Úrokové sazby podle délky výpovědní lhůty pro vklad 120 000 Kč

Banka		Výpovědní doba v měsících				
		6	12	24	36	60
WSPK	i(p.a.) vyhlašovaná	1,40%	1,20%	2,20%	2,40%	x
Volksbank		1,80%	2,05%	2,75%	2,90%	3%
Česká spořitelna		0,50%	0,60%	1%	x	x
Poštovní spořitelna		0,60%	0,70%	0,80%	x	x

Zdroj: Nabídky jednotlivých bank

Nejvýnosnějším produktem na trhu je vkladní knížka od Volksbank, která nabízí roční úrokovou sazbu 3 %. Jelikož je výpovědní lhůta 5 let, musí být vkladní knížka vypovězena po prvním roce spoření. Výpočet bude vypadat následovně:

$$J = 120\,000$$

$$i = 0,03$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 120\,000 * (1+0,03*(1-0,15))^6$$

$$v = 139\,571$$

Tab.18 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK Volksbank s výpovědní lhůtou pro částku 120 000

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav vkladní knížky
1.1.2009	120000		120000
1.1.2010		3060	123060
1.1.2011		3138	126198
1.1.2012		3218	129416
1.1.2013		3300	132716
1.1.2014		3384	136100
1.1.2015		3471	139571

Zdroj: vlastní zdroj

Stejně jako v případě spořicíh účtů se jedná o orientační výsledek. Za předpokladu, že úroková míra a daňová sazba zůstane neměnná po dobu šesti let. Založení a zrušení vkladní knížky nad 3 měsíce od založení jsou v tomto případě zdarma. Nemusíme tak počítat s dalšími náklady, o které by bylo nutné konečnou částku snížit. Při vkladu 120 000 Kč na

vkladní knížku s výpovědní lhůtou pěti let, bude na vkladní knížce po šesti letech obnos 139 751 Kč. Úrokový výnos je 19 571 Kč. Průběh stavu vkladní knížky v jednotlivých letech je zachycen v Tab.18.

C) Vkladní knížka MPU

Jak již bylo uvedeno výše (viz kapitola 3.4), je možné v České republice založení vkladní knížky s vyšším úročením než u výše zmíněných bank. Konkrétně se jedná o vkladní knížku MPU. Doba platnosti této vkladní knížky je 18 měsíců s roční úrokovou sazbou 4,7%. Tento úrok je ale podmíněn minimální vloženou částkou 100 000 Kč. V tomto případě by byl výpočet:

$$J = 120\,000$$

$$i = 0,047$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 120\,000 * (1+0,047*(1-0,15))^6$$

$$v = 151\,794$$

Tab. 19 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK MPU

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav vkladní knížky
1.1.2009	120000		120000
1.1.2010		4794	124794
1.1.2011		4985	129779
1.1.2012		5185	134964
1.1.2013		5392	140356
1.1.2014		5607	145963
1.1.2015		5831	151794

Zdroj: vlastní zdroj

Při předpokladu, že by se daná úroková míra neměnila po dobu 6 let, byla by po uplynutí této doby a počátečním vkladu 120 000 Kč na vkladní knížce naspořena částka zhruba 151 794 Kč. Jelikož je tento produkt nabízen pouze členům MPU, musel by být za členství uhrazen vstupní poplatek 1 000 Kč. Po odečtení přepočteného poplatku 1265 Kč od výsledné částky by mohlo být naspořeno 150 529 Kč a tato částka by mohla konkurovat ostatním produktům. V tomto případě by bylo dosaženo celkového výnosu po odečtení vstupního poplatku za členství 30 529 Kč. Lze však jen těžko předpokládat, že by úroková míra zůstala

na stejné úrovni po celou dobu šesti let, jde tedy pouze o teoretickou možnost. Stav vkladní knížky v jednotlivých letech spoření je znázorněn v Tab. 19.

4.3.4.2 Varianta 2

A) Vkladní knížky bez výpovědní lhůty

V případě vkladní knížky bez výpovědní lhůty (VK Volksbank) a vkladu 30 000 Kč bude výpočet konečného výnosu vypadat:

$$J = 30\,000$$

$$i = 0,0065$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 30\,000 * (1+0,0065*(1-0,15))^6$$

$$v = 31\,008$$

Po šesti letech spoření bude dosaženo 31 008 Kč a výnos bude činit 1 008 Kč. Průběh zachycen v Tab.20.

Tab.20 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK bez výpovědní lhůty pro částku 30 000 Kč.

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav vkladní knížky
1.1.2009	30000		30000
1.1.2010		166	30166
1.1.2011		167	30333
1.1.2012		167	30500
1.1.2013		168	30668
1.1.2014		169	30837
1.1.2015		171	31008

Zdroj: vlastní zdroj

B) Vkladní knížky s výpovědní lhůtou

V případě vkladu 30 000 Kč nelze použít vkladní knížku MPU, protože MPU požaduje minimální vklad 100 000 Kč. V tomto případě tak nelze použít ani této teoretické možnosti.

Pro vklad 30 000 Kč je u Volksbank a WSPK stejné úročení. Česká spořitelna a Poštovní spořitelna nabízí pro částky do 100 000 Kč nepatrně nižší úrokové sazby než je uvedeno v Tab.13. Opět budu počítat s podmínkami platnými pro vkladní knížku Volksbank Výpočet bude následující:

$$J = 30\,000$$

$$i = 0,03$$

$$t = 0,15$$

$$n = 6$$

$$\text{po dosazení } v = 30\,000 * (1+0,03*(1-0,15))^6$$

$$v = 34\,893$$

Výsledná částka bude zhruba 34 893 Kč. Na úrocích bude vyplacena částka 4 893 Kč. Průběh stavu vkladní knížky a připsané úroky za jednotlivé roky jsou uvedeny v Tab.21.

Tab.21 Průběh naspořené částky a připsaných úroků VK Volksbank s výpovědní lhůtou pro částku 30 000

Datum	Vklad	Čistý úrok	Stav vkladní knížky
1.1.2009	30000		30000
1.1.2010		765	30765
1.1.2011		785	31550
1.1.2012		805	32355
1.1.2013		825	33180
1.1.2014		846	34026
1.1.2015		867	34893

Zdroj: Vlastní zdroj

5 Zhodnocení výsledků

5.1 Varianta 1

Výsledné naspořené částky jednotlivých depozitních produktů pro celkový vklad 120 000 Kč je znázorněn v Tab.22. V tabulce jsou zaneseny již čisté výsledky (bez vedlejších nákladů – např. poplatky za členství, poplatky za uzavření smlouvy o stavebním spoření), kterých bylo za šest let dosaženo. V případě produktů označených hvězdičkou, se jedná o výsledky orientační. Tyto výsledky se nejspíše budou lišit od budoucí reality. Pravděpodobně se bude jednat o výsledky nadhodnocené.

Tab.22 Naspořené částky jednotlivých produktů pro vklad 120 000 Kč

Produkt	Naspořená částka	Pořadí
* Spořicí účet WPB	154528	2
* Spořicí účet Genius Plus	144150	6
Stavební spoření jednorázový vklad	151276	3
Stavební spoření pravidelné vklady	144462	5
* Termínovaný vklad (ATTA) UNIBON	154907	1
Termínovaný vklad WSPK	140965	7
* Vkladní knížka bez výpovědní lhůty	124033	9
* Vkladní knížka MPU	150529	4
* Vkladní knížka s výpovědní lhůtou	139571	8

Zdroj: Vlastní zdroj

V případě sumy vkladů 120 000 Kč, bylo nejvíce naspořeno na termínovaném vkladu ATTA od spořitelního a úvěrního družstva UNIBON (154 907 Kč). Druhé místo v žebříčku zaujímá spořicí účet spořitelního družstva WPB Capital (154 528 Kč). Třetí místo patří stavebnímu spoření stavební spořitelny Wüstenrot při jednorázovém vkladu (151 276 Kč). Následují vkladní knížka spořitelního družstva MPU (150 529 Kč). Další místa zaujímají stavební spoření s pravidelnými vklady (144 462 Kč), spořicí účet Genius Plus od GE Money Bank (144 150 Kč), termínovaný vklad WSPK (140 965 Kč). Vkladní knížka s výpovědní lhůtou vynesla během šestiletého období 139 571 Kč. Nejmenšího výnosu bylo dosaženo u vkladní knížky bez výpovědní lhůty (124 033 Kč).

5.2 Varianta 2

Dosažené výsledky spoření jednotlivých depozitních produktů pro sumu vkladu 30 000 Kč je znázorněn v Tab.23. Stejně jako v případě první varianty se jedná o výsledky čisté. Výsledky produktů označených hvězdičkou jsou, podobně jako u první varianty, výsledky orientační.

Tab.23 Naspořené částky jednotlivých produktů pro vklad 30 000 Kč

Produkt	Naspořená částka	Pořadí
* Spořicí účet UNIBON	35257	3
Stavební spoření jednorázový vklad	36843	1
Stavební spoření pravidelné vklady	34621	6
* Termínovaný vklad Banco Popolare ČR	35592	2
Termínovaný vklad WSPK	35241	4
* Vkladní knížka bez výpovědní lhůty	31008	7
* Vkladní knížka s výpovědní lhůtou	34893	5

Zdroj: Vlastní zdroj

V případě vkladu 30 000 Kč, jsou rozdíly v naspořených částkách jednotlivých produktů menší než je tomu v případě vkladu 120 000 Kč. Výsledky konečných naspořených částek se liší v řádu několika set Kč. V tomto případě bylo dosaženo největšího výnosu na stavebním spoření s jednorázovým vkladem (36 843 Kč). Druhé místo patří termínovanému vkladu Banco Popolare Česká republika (35 592 Kč). Na třetím místě je spořicí účet od spořitelního a úvěrního družstva UNIBON (35 257 Kč). Následuje termínovaný vklad WSPK(35 241 Kč). Další příčka v žebříčku výnosnosti patří vkladní knížce s výpovědní lhůtou od Volksbank (34 893 Kč). Následuje stavební spoření s pravidelnými vklady (34 621 Kč). Poslední místo opět zaujímá vkladní knížka bez výpovědní lhůty, která vynesla 31 008 Kč.

5.3 Celkové zhodnocení

I přes to, že jsou výsledné hodnoty spíše orientační, lze z nich vyvodit následující závěry.

1) Vyšší úrokové sazby zpravidla nabízejí družstevní záložny. Produkty jsou nabízeny pouze členům družstva, je tedy nejprve nutné se stát jeho členem (nutnost zaplatit vstupní členský poplatek). Zpravidla je také nutné vložit větší částku, přičemž je často omezena manipulace

s vkladem výpovědní lhůtou. Minimální částka se většinou pohybuje kolem 50 000 Kč a téměř žádný není nabízen bez výpovědní lhůty.

2) Nejnižšího zhodnocení bylo v obou případech dosaženo u vkladní knížky bez výpovědní lhůty. Vkladní knížka s výpovědní lhůtou se v obou případech pohybovala na konci žebříčku výnosnosti. Není tedy divu, že tento produkt ztrácí na své popularitě.

3) Pro různě velké částky lze u produktů dosáhnout různého postavení v žebříčku výnosnosti. Například stavební spoření s pravidelným vkladem v případě vkladu 30 000 Kč obsadilo v žebříčku výnosnosti předposlední místo až za termínovaným vkladem WSPK. V případě vkladu 120 000 Kč vyneslo stavební spoření s pravidelným vkladem více než tento termínovaný vklad.

4) Lépe úročeny jsou produkty s výpovědními lhůtami.

5) Pro větší částky jsou nabízeny vyšší úrokové sazby.

Žebříček výnosnosti ovšem nemusí být jediným hlediskem, podle kterého se může potenciální klient orientovat. Jednotlivé produkty mohou svými rozdílnými vlastnostmi a výhodami oproti ostatním produktům, přitahovat různé druhy klienty.

Spořicí účty jsou výhodné především pro krátkodobé spoření. Dle mého názoru je to produkt vhodný k doplnění běžného účtu. Díky vyšší úrokové sazbě je zhodnocení peněz větší než na běžném účtu. Řada bank navíc nabízí možnost využití automatických bezhotovostních převodů zůstatku z a na běžný účet. V případě nutnosti tak mohou být na běžný účet převedeny peníze nutné pro uhrazení plateb z běžného účtu. Naopak v případě, že na běžném účtu je finanční obnos větší než je potřeba pro úhradu plateb, jsou tyto prostředky automaticky převedeny na spořicí účet a lépe zhodnocovány. Ve většině případů se jedná o spořicí účty bez výpovědní lhůty, tyto peníze jsou proto neustále k dispozici. Řada bank nabízí spořicí účet bez nutnosti vkladu nebo jen s velice nízkým minimálním vkladem. Výhodou především pro mladší generace je také možnost přístupu na spořicí účet pomocí elektronického bankovníctví.

Nevýhodou může být nižší zhodnocení než u jiných investičních produktů. Některé banky podmiňují možnost založení spořicího účtu nutností vedení běžného účtu. Rovněž úrokové sazby se pravidelně přizpůsobují podmínkám na trhu. V období recese se tak majitelé spořicího účtu snižuje výnos.

Stavební spoření je záležitostí dlouhodobou a za určitých podmínek může být vhodným nástrojem na zhodnocení finančních prostředků i financování bydlení. Svoji smlouvu můžou mít i děti a mladí, kteří ještě nedosáhli plnoletosti. V tom případě mladistvého klienta ve smluvním vztahu zastupuje tzv. zákonný zástupce, obvykle jeden z rodičů. Na rozdíl od ostatních porovnávaných produktů může být klientovi, při splnění určitých podmínek, poskytnut relativně výhodný úvěr na financování bytových potřeb. Výhodou stavebního spoření je rovněž stálost podmínek. Tyto podmínky jsou sjednány ve smlouvě o stavebním spoření a platí po celou dobu stavebního spoření. Kromě 15% státní podpory jsou navíc veškeré výnosy ze stavebního spoření, tzn. úroky a státní podpora, osvobozeny od daně z příjmů. V případě čerpání úvěru ze stavebního spoření nebo překlenovacího úvěru si lze od daňového základu odečíst zaplacené úroky, a to až do výše 300 000 Kč za rok. Díky zákonnému pojištění vkladů jsou vklady u stavebních spořitelén bezpečné. Zároveň se stavební spořitelny musejí řídit velmi přísnými pravidly, které se týkají umístování vkladů klientů.

Za nevýhodu stavebního spoření lze považovat, šestiletou vázací dobu. Při nedodržení této lhůty nejsou vyplaceny zálohy státní podpory. Stavební spoření může též přinést nižší zhodnocení než je tomu u jiných investičních produktů.

Termínované vklady stejně jako výše zmíněné produkty umožňují zhodnocení volných peněžních prostředků výhodněji než u běžných účtů. U většiny bank je zřízení a vedení termínovaného účtu bezplatné. Jedná se o bezpečný vklad, protože vklady jsou pojištěny podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Termínovaný vklad je snadno dostupný a jeho správa je časově nenáročná.

Na druhé straně si banky za předčasný výběr peněz z účtu (před uplynutím dohodnuté doby splatnosti) účtují sankční poplatky a někde peníze nelze předčasně vybrat vůbec. Banky rovněž podmiňují uzavření vkladem minimální částky. Některé banky nedovolí vložit na

termínovaný vklad libovolnou částku. U vkladů v cizích měnách je též nutné počítat s rizikem vyplývajícím z pohybu devizových kurzů vůči české koruně.

Stejně jako jiné bankovní služby, mají i vkladní knížky své výhody i nevýhody. Mezi výhody lze jistě zařadit skutečnost, že se jedná o pojištěný vklad a zároveň službu, kterou banky poskytují zpravidla zdarma (bez tzv. transakčních poplatků). Zejména pak pro starší lidi je kladem i skutečnost, že své peníze mají, byť pouze prostřednictvím vkladní knížky "doma" a tudíž neustále pod dohledem.

Naopak proti ukládání financí přebývajících v domácím rozpočtu právě na vkladní knížku hovoří zejména její nízký uživatelský komfort. Pokud totiž s vkladem na vkladní knížce budeme chtít jakkoliv nakládat, musíme do některé z poboček banky sami zajít. Jsme proto velmi omezeni i otevírací dobou banky. Nevýhodou je též poměrně nízké úročení vkladů.

6. Závěr

V této práci jsem se zabýval depozitními produkty. Zaměřil jsem se především na význam, který mají pro bankovní klienty. Nejprve je provedena obecná charakteristika depozitních produktů. V následujících částech je podrobněji rozebrána skupina depozitních produktů, která se skládá ze spořicích účtů, stavebního spoření, termínovaných vkladů a vkladních knížek. Každá skupina je podrobněji popsána pomocí konkrétních nabídek na českém finančním trhu. Z každé skupiny byl vybrán produkt s nejvyšším výnosem. V dalších částech byla vyčíslena jeho výnosnost, která byla porovnána s výnosností ostatních produktů.

Depozitní produkty, představují možnost zhodnocení volných peněžních prostředků. Jedná se o produkty relativně snadno dostupné. K založení některého z těchto produktů je většinou potřeba pouze občanský průkaz. Na rozdíl např. od akcií umožňují snazší přístup ke zhodnocení peněžních prostředků. Jedná se o méně rizikové produkty, které jsou zajištěny určitým způsobem (povinným pojištěním vkladů), z čehož ale také plyne, že jsou většinou hůře zhodnocované než rizikovější produkty. Jednotlivé produkty se liší ve vlastnostech a přináší tak různé výhody a nevýhody. Do značné míry záleží na klientech, které vlastnosti považují za výhodné, a které ne. Atraktivnost produktů pro klienta tak záleží na individuální povaze potenciálních klientů.

Podle dosažených výsledků by bylo nejlepší ukládat peníze do produktů spořitelních družstev. V případě dlouhodobějších vkladů se jeví jako nejvýhodnější možnost vkladu peněžních prostředků na termínovaný vklad. Další možností dlouhodobého spoření je stavební spoření, které zejm. v případě jednorázového vkladu dosahovalo zhodnocení peněžních prostředků srovnatelné se spořitelními družstvy. Pro krátkodobější zhodnocení je z porovnávaných depozitních produktů nejvýhodnější spořicí účet. Podle mého názoru je však ideálním řešením vytvoření určité struktury produktů, která je schopna uspokojit krátkodobé i dlouhodobější požadavky na zhodnocení peněžních prostředků.

Seznam použité literatury

- [1] DĚDIČ, J., PAULY, J. *Cenné papíry*. 1.vyd. Praha: PROSPEKTRUM, spol. s r.o.,1994. ISBN 80-85431-98-X
- [2] DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3.vyd. Praha: Linde Praha,a.s.,2005. ISBN 80-7201-515-X
- [3] JÍLEK, J. *Finanční trhy*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o.,1997. ISBN 80-7169-453-3
- [4] LANDOROVÁ, A. a kol. *Cenné papíry a finanční trhy*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2005. ISBN 80-7083-920-1
- [5] LANDOROVÁ, A., JÁČOVÁ, H., NESLÁDKOVÁ, M. *Obchodní bankovníctví*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002. ISBN 80-7083-607-5
- [6] REVENDA, Z. *Centrální bankovníctví*. 2.vyd. Praha: Management Press,2001. ISBN 80-7261-051-1
- [7] REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., aj. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4.vyd. Praha:Management Press, 2005. ISBN 80-7261-132-1
- [8] SEKERKA, B. *Banky a bankovní produkty*. 1.vyd. Praha: Miroslav Háša PROFESS,1997. ISBN 80-85235-51-X
- [9] SEKERKA, B. *Cenné papíry a kapitálový trh*. 1.vyd. Praha: PROFESS,1996. ISBN 80-85235-41-2
- [10] SŮVOVÁ, H., PAVELKA, F., DEGEN, aj. *Specializované bankovníctví*. 1.vyd. Praha: Bankovní Institut,a.s.,1997. ISBN 80-902243-2-6
- [11] ŠIMÍKOVÁ, I. *Finance a bankovníctví*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2004. ISBN 80-7083-898-1

Další zdroje

- [12] *Asociace českých stavební spořitelén* [online]. [cit. 2009-01-20].
Dostupné z: <<http://www.acss.cz>>.
- [13] *Banco Popolare Česká republika* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.bpcr.cz> >
- [14] *Česká spořitelna* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.csas.cz>>
- [15] *Českomoravská stavební spořitelna, a.s.* [online]. [cit. 2009-02-01].
Dostupné z: < <http://www.cmss.cz> >

- [16] *Československá obchodní banka, a.s.* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.csob.cz> >
- [17] *Finance.cz* [online]. [cit. 2009-02-15].
Dostupné z: < <http://www.finance.cz> >
- [18] *Fio družstevní záložna* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.fio-zalozna.cz> >
- [19] *GE Money Bank, a.s.* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.gemoney.cz> >
- [20] *ING Bank* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.ing.cz> >
- [21] *Komerční banka, a.s.* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.kb.cz> >
- [22] *LBBW Bank CZ, a.s.* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.lbbw.cz> >
- [23] *mBank* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.mbank.eu/cz> >
- [24] *Měšec.cz* [online]. [cit. 2009-02-01].
Dostupné z: < <http://www.mesec.cz> >
- [25] *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2008-12-01].
Dostupné z: < <http://www.mfcr.cz> >
- [26] *Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.* [online]. [cit. 2009-02-15].
Dostupné z: < <http://www.mpss.cz> >
- [27] *Moravský peněžní ústav-spořitelní družstvo* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.mpu.cz> >
- [28] *Peněžní dům, spořitelní družstvo* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.peneznidum.cz> >
- [29] *Poštovní spořitelna* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.postovnisporitelna.cz> >
- [30] *Raiffeisenbank, a.s.* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.rb.cz> >
- [31] *UNIBON, spořitelní a úvěrní družstvo* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.unibonsud.cz> >
- [32] *Volksbank CZ, a.s.* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.volksbank.cz> >

- [33] *Waldviertler Sparkasse von 1842* [online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.wspk.cz> >
- [34] *WPB Capital, spořitelní družstvo*[online]. [cit. 2009-04-01].
Dostupné z: < <http://www.wpb.cz> >
- [35] *Wüstenrot - stavební spořitelna, a.s. -*, [online]. [cit. 2009-02-15].
Dostupné z: < <http://www.wustenrot.cz> >
- [36] *Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, v současně platném znění.*
- [37] *Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v současně platném znění.*
- [38] *Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, v současně platném znění.*
- [39] *Zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový, v současně platném znění.*
- [40] *Zákon č. 423/2003 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, v současně platném znění.*
- [41] *Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v současně platném znění.*
- [42] *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v současně platném znění.*
- [43] *Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, v současně platném znění.*